

ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

тел/факс: 011/7455-852; 011/316-7226;

Деловодни број: 13/50-1

Датум: 27.11.2023. године

адреса: Градски парк бр.1

mail:office@zemunskagimnazija.edu.rs

web: www.zemunskagimnazija.edu.rs

На основу Закона о безбедности и здрављу на раду

(Службени гласник РС бр.35/23)

а у складу са

Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у
радној околини

(“Сл. гласник РС”,, бр. 72/06, 84/06, 30/10, 102/15)

СРЕДЊОШКОЛСКА ОБРАЗОВНА УСТАНОВА

ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

Доноси

ИЗМЕНУ И ДОПУНУ
АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА
ЗА СВА РАДНА МЕСТА И У РАДНОЈ
ОКОЛИНИ

С А Д Р Ж А Ј

РБ	ОПИС	Стр
1	УВОД АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА	3
2	ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОСЛОДАВЦУ	4
3	ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА, СРЕДСТАВА ЗА РАД (ГРУПИСАЊЕ) И СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ	5
4	СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА	6
5	ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДАВЉА НА РАДУ	6
6	ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА (МЕТОДОЛОГИЈА)	7
7	РАДНА МЕСТА НА КОЈИМА ЈЕ ИЗВРШЕНА ПРОЦЕНА РИЗИКА:	
	1 –Директор, Помоћник директора, Секретар установе...	9
	2 – Наставник предметне наставе.....	19
	3 – Наставник предметне наставе-хемија.....	27
	4 –Стручни сарадник-психолог, Стручни сарадник-педагог, Стручни сарадник-библиотекар.....	36
	5 – Шеф рачуноводства/Координатор финансијских и рачуноводствених послова, Финансијско-рачуноводствени референт-административно-финансијски радник, Административни референт, Техничар одржавања информационих система и технологија.....	46
	6 – Домар.....	56
	7 – Радник на одржавању хигијене-чистачица.....	64
8	УТВРЂИВАЊЕ НАЧИНА И МЕРА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ, СМАЊЕЊЕ ИЛИ СПРЕЧАВАЊЕ РИЗИКА	72
9	ЗАКЉУЧАК ПОСЛОДАВЦА	77
10	ИЗМЕНЕ И ДОПУНА АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗКА	82
11	ПРОВЕРА ЕФИКАСНОСТИ ПРИМЕНЕ АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА	82

1. УВОД АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

Систем безбедности и здравља на раду заснован је на примени принципа превенције од повреда на раду, обољења или оштећења здравља запосленог који се спроводе пре почетка рада на радном месту и у радној околини.

Процена ризика од повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог заснива се на утврђивању опасности и штетности на радном месту и у радној околини које могу да узрокују повреде на раду или професионално обољење и вероватноћу њихових догађаја.

Сврха процењивања ризика на радном месту и у радној околини јесте отклањање свих фактора ризика (опасности и штетности) који угрожавају живот и здравље запосленог ради осигурања безбедних и здравих радних услова.

Процењивање ризика вршено је на сваком радном месту, односно простору на ком запослени обавља послове код послодавца, где борави или има приступ у току рада и у радној околини у којој се обавља рад укључујући радна места, радне услове, радне поступке и односе у процесу рада.

Процена ризика представља основни документ у области безбедности и здравља на раду којим послодавац сагледава укупно стање услова на сваком радном месту и у радној околини и утврђује мере и приоритете у смислу отклањања ризика или њихово свођење на најмању могућу меру.

Процена ризика неопходна је послодавцу из разлога да у сваком тренутку има увид у стање безбедности и здравља на раду односно увид у примењеност прописаних мера за безбедан и здрав рад његових запослених.

На основу резултата обављене процене ризика од повреда на раду или професионалних обољења послодавац је дужан да обезбеди побољшање односно довођење у прописани ниво стања безбедности и здравља на раду на радним местима и у радној околини.

Поступак процене ризика на радном месту и у радној околини уводи се са циљем да се опасности и штетности у потпуности отклоне, чему треба тежити у вођењу поступка. Међутим, како то најчешће није могуће, ниво опасности и штетности треба смањити на најмању могућу меру.

Увођењем принципа процене ризика и спровођење прописане процедуре процене, послодавац може веома ефикасно да сагледа безбедност и стање радних услова на свим радним местима и у радној околини.

Након обављене процене послодавац, ако је потребно примењује превентивне мере и радне и производне методе којима се обезбеђује:

- побољшање нивоа безбедности и здравља запослених;
- да се превентивне мере уграде у све активности које се обављају код послодавца и то на свим хијерархијским нивоима;
- да се узму у обзир способности запосленог када се запосленом одреди обављање одређених послова, водећи рачуна о његовом здрављу, његовој стручности и сл.

- да се у поступку планирања и увођења нових технологија уграде карактеристични захтеви у односу на запослене, тако да се предходно омогући консултовање са запосленима или њиховим преставницима;
- у погледу последица које проистичу из избора опреме за рад, услова рада и радне околине везано за безбедност и здравље на раду;
- да се предузму одговарајуће мере како би се обезбедило да само запослени који су добили одговарајућа упуства, у посебно специфичним и по здравље опасним радним условима, имају приступ простору где постоје такви услови.

2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОСЛОДАВЦУ И ПРОЦЕЊИВАЧИМА

ПОДАЦИ О ПОСЛОДАВЦУ

Назив: ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса : Београд-Земун, Градски парк бр. 1

Делатност : 8531 – средње опште образовање

Матични број: 07021291

Пиб: 100010159

Подаци о лицима која су учествовала у поступку процене ризика:

Драган Морар – секретар установе

ПОДАЦИ О ПРОЦЕЊИВАЧИМА:

Послодавац је сходно одредбама из члана 18. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, о покретању поступка процене ризика ("Сл. Гласник РС" бр. 72/2006) ангажовао правно лице са лиценцом у области безбедности и здравља на раду:

Назив фирме: **STC AVALA Ex DOO**

Седиште: **Градски парк 2/316, Земун**

ПИБ: 109210020 МБ: 21142689

Делатност: 7120- техничко испитивање и анализе

Тел/фах: 011/31-62-363, 062/770-760

е-маил: avalaex@gmail.com

Лиценца Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

бр. 164-02-00119/2021-01 од 17.03.2021. године

Одређена стручна лица (процењивачи) за вршење процене ризика са Уверењем о положеном стручном испиту о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду, издатим од Министарства рада, запошљавања и социјалне политике/Управа за безбедност и здравље на раду:

1. Мр Радислав Станојевић (стручно лице БЗР), Уверење бр.

152-02-00005/2007-01 од 04.03.2007. год.

2. Душан Јелушић (стручно лице БЗР), Уверење бр. 152-02-00369/2006-01 од

25.01.2007. год.

3. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА, ОПИС СРЕДСТАВА ЗА РАД И ЊИХОВО ГРУПИСАЊЕ И ОПИС СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

3.1. ТЕХНОЛОШКИ И РАДНИ ПРОЦЕС У ЦЕЛИНИ

Земунска гимназија је образовна установа која обавља делатност средњег општег образовања.

Објекти који се користе као радни и помоћни простор, укључујући и објекте на отвореном, са свим припадајућим инсталацијама

Обављање делатности се обавља на локацији седишта, Градски парк 1, Београд-Земун.

Објекат је површине 7466 м², спратности-П+2 (сала за физичко, административно-пословни део, учионице, кабинети, наставничке канцеларије, тоалети, кухиња).

Објекат је старе градње, потпуно реновиран, грађен на армирано бетонском темељу, са испуном од цигли и бетона. Спољашња и унутрашња столарија је ПВЦ. Подне облоге керамика, винас плочице, паркет и ламинат. Степениште је широко бетонско.

Електроинсталација је класичне изведбе и задовољава напајање свих електропотрошача у посматраном простору. Искључење електричне енергије у случају нужде је могуће са главног разводног ормара. У објекту постоји и громобранска инсталација, паничне расвете, као и противпожарна централа. Такође постоји и хидрантска инсталација.

У објекту постоји централни систем за хлађење као и механичка вентилација.

У објекту је спроведено централно грејање са напајањем из градске топлане.

Конструкције и објекти за колективну безбедност и здравље на раду (заштита на прелазима, пролазима и прилазима, заклони од топлотних и других зрачења, заштита од удара електричне струје, општа вентилација, климатизација и сл.), опис њихове намене и начина коришћења;

За елиминисање неповољних услова за рад постоји централни систем за хлађење, механичка вентилација као и централно грејање.

У случају пожара до објекта могу доћи Ватрогасна возила из више праваца приступним саобраћајницама.

3.2. ОПРЕМА ЗА РАД КОЈА СЕ КОРИСТИ У ПРОЦЕСУ РАДА (МАШИНЕ, УРЕЂАЈИ, ПОСТРОЈЕЊА, ИНСТАЛАЦИЈЕ, АЛАТ И СЛ.)

Радно место АДМИНИСТРАЦИЈА

-рачунар, штампач, фото-копир, скенер, фах и друга опрема

Радно место НАСТАВНИК:

-рачунар, штампач, фото-копир, скенер, фах и друга опрема

-опрема за извођење практичне наставе, опрема за рад са хемијским материјама

Радно место ДОМАР:

-ручни и ручномеханизовани алат, мердевине, лопата и сл.за одржавање дворишта

Радно место СПРЕМАЧИЦА:

-усисивач, мердевине, прибор за чишћење и прање

Друга средства за рад која се користе у процесу рада или су на било који начин повезани са процесом рада, њихова намена и начин коришћења;

/

Сировине и материјали који су присутни

Канцеларијски прибор и материјали, хемијске материје и друго

3.3. СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

Предвиђена средства за личну заштиту запослених:

Наставник хемије: рукавице, мантил

Домар: радне рукавице, радно одело, радна обућа

Чистачица: радни мантил, радна обућа, радне рукавице

4. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА

Снимање организације рада обухвата увид у акте послодавца којим се уређује његово унутрашње уређење, односно организација и систематизација радних места за обављање послова из делатности.

Послодавац поседује Правилник о организацији и систематизацији послова и радних задатака где је одређена врста-опис посла.

Снимак организације рада послодавца садржи:

- Послове, називе и локацију радних места где се обављају послови.
- Непосредним увидом и консултацијама са запосленима утврђено је да фактичко стање обављања послова и радних активности на радним местима одговара опису послова у Правилнику о систематизацији радних места.

4.1. Преглед радних места за процену ризика:

1.	Директор, Помоћник директора, Секретар установе
2.	Наставник предметне наставе
3.	Наставник предметне наставе - хемија

4.	Стручни сарадник-психолог, Стручни сарадник-педагог, Стручни сарадник-библиотекар
5.	Шеф рачуноводства/Координатор финансијских и рачуноводствених послова, Финансијско-рачуноводствени референт-административно-финансијски радник, Административни референт, Техничар одржавања информационих система и технологија
6.	Домар
7.	Радник на одржавању хигијене – чистачица

4.2. Радно време и време проведено на одређеним пословима

-радно време наставника је од 8,00-20,00 подељено у две смене а субота и недеља су нерадни.

-радно време администрације је од 8,00-16,00, субота и недеља су нерадни.

-радно време домара и чистачице је 6,30-21,30 подељено у две смене, субота по потреби а недеља је нерадна.

4.3. Одмори и одсуства

-Одмори и одсуства се не користе колективно, већ по индивидуалним захтевима запослених и одобрењу послодавца. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

5. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Ради препознавања и утврђивања опасности и штетности на радном месту и у радној околини, полази се од постојећег стања безбедности и здравља на раду (важећи стручни налази о извршеним прегледима и испитивањима средстава за рад, као и о извршеним испитивањима услова радне околине, извештаји о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених, подаци о повредама на раду и др.).

Важећи стручни налази:

-Стручни налази о испитивању **електричне инсталације број 110/2021Е од 05.10.2021. године.**

6. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА (методологија)

ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ И ПРОЦЕЊИВАЊЕ РИЗИКА У ОДНОСУ НА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

УСВОЈЕН МОДЕЛ МЕТОДОЛОГИЈЕ ПРЕМА КОЈОЈ СЕ ВРШИ ПРОЦЕНА РИЗИКА

▪ **Процену нивоа ризика** извршити по **методи КИННЕУ** на основу разматрања:

- озбиљности последица које запослени трпи код појаве опасности и штетности
- вероватноће појаве опасности и штетности
- учесталости појављивања опасности и штетности

▪ **Ниво ризика** се дефинише као производ могуће штете (последице), вероватноће и учесталости:

$$P = [П] \times [В] \times [У]$$

Р-Ниво ризика , П - Последица, В – Вероватноћа, У – Учесталост

- **Последице (П)** (могућа штета) чије се границе крећу од 1 као најмање до 10 која се сматра катастрофалном су набројане у следећој табели:

РАНГ	ОПИС КРИТЕРИЈУМА
1	Болест-повреда која захтева прву помоћ и никакав други третман
2	Знатан-медицински третман од стране лекара
3	Озбиљне-инвалидност, озбиљна појединачна повреда са хоспитализацијом и изгубљеним данима
6	Веома озбиљне-појединачне несреће са смртним исходом
10	Катастрофалне-са вишеструким смртним исходима

- **Критеријум вероватноћа (В)** се рангира почев од 0,1-једва вероватна, до 10 која се сматра извесном, предвидљивом, опис у следећој табели:

РАНГ	ОПИС КРИТЕРИЈУМА
0,1	Једва појмљиво
0,2	Практично невероватно
0,5	Постоји, али само мало вероватно
1	Мала вероватноћа, али могућа у ограниченим случајевима
3	Мало могуће
6	Сасвим могуће
10	Предвидиво, очекивано

- **Критеријум учесталост** (излагања опасности) (**У**) која се рангира од ретко (годишње) 1 до трајно, континуално 10, опис у следећој табели:

РАНГ	ОПИС КРИТЕРИЈУМА
1	Ретко (годишње)
2	Месечно
3	Недељно
6	Дневно
10	Трајно, континуално

▪ **Ниво ризика (Р)** се рангира од прихватљивог, незнатног-ниво 1 до оног екстремног, недопустивог који изискује прекид радне активности и предузимања моменталних акција и који се дефинише као ниво 5, опис у следећој табели:

УКУПНА ОЦЕНА	НИВО РИЗИКА	АКЦИЈА
0,1 – 20	I. Прихватљив (незнатан)	Не захтева се никаква акција.
21 – 70	II. Мали (допустив)	Потребан опрез. Нема потребе за додатним активностима. Пратити ситуацију, како би поседовали информације о спровођењу прописаних активности.
71 – 200	III. Умерен	Потребно је предузети потребне активности како би се смањио ризик, Код оних догађаја код којих могу наступити изузетно опасне последице, потребно је додатно проверити вероватноћу настанка таквог догађаја како би се дефинисао потребан ниво активности на ублажавању ризика.
201 – 400	IV. Висок (знатан)	Не сме се започети са датом активношћу док ниво ризика не буде снижен. Могу бити потребна знатна средства како би се ризик смањио. Ако се ризик односи на све започете активности, потребно је предузети хитне акције на смањењу нивоа ризика.
Преко 400	V. Екстремни (недопустив)	Активност не сме бити започета ни настављена, све док се ниво ризика не смањи. Ако ни улагањем неограничених средстава није могуће смањити ниво

		ризика, активност мора остати забрањена.
--	--	--

7. РАДНА МЕСТА НА КОЈИМА ЈЕ ИЗВРШЕНА ПРОЦЕНА РИЗИКА

1. РАДНО МЕСТО: ДИРЕКТОР, ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА, СЕКРЕТАР УСТАНОВЕ

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив : ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематизацији и фактичко стање)

ДИРЕКТОР: -обезбеђује законитост рада у установи -планира, организује и прати остваривање програма образовања и васпитања и свих активности установе

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА: -организује, руководи и одговоран је за педагошки рад школе, координира рад стручних актива и других стручних органа школе

СЕКРЕТАР УСТАНОВЕ: -обавља управне и нормативно-правне послове -прати законе и друге прописе -стара се о законитом раду школе и други послови

3. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији

и систематизацији послова

- послове обавља у складу са Правилником о систематизацији радних места

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним фактичким стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 08,00-16,00 часова, суботом и недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима

и болестима у вези са радом на радном месту

- Подаци о повредама на раду: нема података
- Подаци о професионалним болестима: нема података
- Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

- На радном месту нису предвиђена средства и опрема за личну заштиту на раду

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

- рачунар, штампач, скенер и друга канцеларијска опрема

5.3. Начин одвијања посла:

- Рад се одвија у претежно седећем положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- нема

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад низ степенице

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност директног додира са деловима електричне инсталације
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Положај тела	а) стајање		√			
	б) седење			√		
	ц) сагињање					
	д) чучање					
	е) клечање					
	ф) лежање					
Принудни положај тела						
Кретање тела	а) ходање		√			
	б) трчање					
	ц) пењање и силаж.		√			
	д) подвлачење					

	е) окретање	✓				
	ф) сагињање					
	г) балансирање					
Руковање предметима при раду	а) подизање	✓				
	б) ношење	✓				
	ц) гурање и вучење					
	д) бацање					
	е) окретање					
	ф) ударање					
Рад са теретом						
Маса терета (кг)						
Оптерећење великих мишићних група	а) руку	✓				
	б) ногу	✓				
	ц) леђа	✓				
	д) трбуха	✓				
	е)рамено/грудног поја	✓				
	ф)лумбалног/глуталног					
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку			✓		
	б) шака			✓		
	ц) стопала		✓			

Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Рад је претежно	а) динамичан		✓			
	б) статичан			✓		
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок
		1	2	3	4	5
Положај тела			✓			
Кретање тела			✓			
Руковање предметима при раду		✓				
Оптереће. великих мишићних група		✓				
Оптерећење малих мишићних група			✓			
Принудни положај						
Учесталост руковања теретом		/				
Терет (кг)			✓			
Динамске карактеристике рада						
		Степен физичког оптерећења				
		Врло ниско	Мало	Средње	Високо	Врло високо
		1	2	3	4	5
			✓			

Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора					
Режим рада у сменама	Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обавља претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. И 2. Смени	Рад се обавља у 1.,2. И 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса
	1	2	3	4	5
			✓		
Режим и ритам рада	Слободан, индивидуални режим рада	Углавном слободан режим рада	Везан за процес рада уз оптималан режим	Везан за процес рада са диктираним режимом	Везан за процес рада у нерегуларном режиму

	1	2	3	4	5
			✓		
Брзина рада	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
		✓			
Монотонија радног процеса	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
	✓				

Врсте сензорних напора		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука			✓		
	б) висина звука (фреквенција)			✓		
	ц) локализација извора звука			✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљину			✓		
				✓		
	б) оштрина вида на близину			✓		
	ц) дубинска оштрина вида			✓		
	д) ширина видног поља			✓		
				✓		
	е) разликовање боја ф) адаптација на таму					
Психомоторна оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
-Способност опажања (перцепција)			✓			
			✓			
-Способност брзог реаговања -Окуломоторна координација			✓			
			✓			

-Спретност руку		✓			
-Спретност прстију		✓			
-Општа телесна и моторна спретност					

Психолошка оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност				✓	
	б) специјална интелектуална способност				✓	
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола			✓		
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори				✓		
Психосоцијални захтеви				✓		
Одговорност					✓	

Укупно психофизиолошко оптерећење	Степен изражености				
	Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
	1	2	3	4	5
а) рад у сменама	✓				
б) ритам и режим рада		✓			
ц) монотонија радне активности	✓				
д) психосензорно оптерећење			✓		
е) психомоторно оптерећење		✓			
ф) интелектуално оптерећење				✓	
г) емоционално оптерећење			✓		

х) психосоцијално оптерећење			√		
и) одговорност				√	
Степен укупног психофизиолошког оптерећења					
	Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико
	1	2	3	4	5
			√		

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења (Одговорност у примању и преношењу информација, коришћење одговарајућег знања и способности, одговорност у правилима понашања, одговорност за брзе измене радних процедура, интензитет у раду, просторна условљеност радног места, конфликтне ситуације, недовољна мотивација за рад, одговорност у руковођењу и сл.)

- Одговорност у руковођењу, примању и преношењу информација,
- коришћење одговарајућег знања и способности,
- одговорност у правилима понашања, - конфликтне ситуације,

6.6. Друге штетности које се појављују у радном процесу:

- Ергономски фактори – рад на канцеларијској опреми
- Неповољни услови радне околине (микроклима и осветљеност)

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.
- Мало је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним и помоћним просторијама.
- Мало је могуће да дође до пада низ степенице, имају рукохвате и широке су
- Услед недовољно увучених каблова, проводника, као и услед рада уређаја, мало је могуће да може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.
- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало могућа у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Штетности услед телесног напрезања при обављању послова су мало вероватне.
- Штетности услед нефизиолошког положаја су мало могуће.
- Степен укупног психофизиолошког оптерећења је средњи.
- Сасвим је могуће да дође до психолошких напрезања.
- Мало је могуће да услед рада на рачунару може доћи до оптерећења ручног зглоба-синдром карпаловог канала, оптерећења очију и при честом седењу болести кичме, врата, главобоља.
- Мало је могуће да услед неповољних услова радне околине (микроклима и осветљеност) дође до штетности по запосленог.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место: - **Директор, Помоћник директора, Секретар установе**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА [П] × [В] × [У] = Р				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Спотичање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
2.	Могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)	[2]	[3]	[6]	[36]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама
3.	Пад низ степенице	[2]	[3]	[6]	[36]	-Пажљиво се кретати степеништем, користити рукохвате
4.	Саобраћајни удеси при коришћењу возила у службене сврхе	[2]	[3]	[6]	[36]	-Редован сервис возила код овлашћених сервисера, поштовање саобраћајних прописа
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	

1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном;	[6]	[0,5]	[6]	[18]	- Извршити визуелну проверу дефеката пре него што почне рад на уређајима (каблови, утичнице, прекидачи)
2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[3]	[9]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети -Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
5.	Пожар узрокован електричном струјом	[2]	[1]	[6]	[12]	-Обезбеђивање против пожарне опреме (избор против пожарне опреме зависи од врсте запаљивих материја и величине радног простора) - Редовно проверавање и сервисирање противпожарне опреме

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела	[1]	[3]	[6]	[18]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака
2.	Психофизиолошки напори у процесу рада	[1]	[3]	[6]	[18]	- Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима,
3.	-Одговорност у руковођењу, примању и преношењу информација, -коришћење одговарајућег знања и способности, - одговорност у правилима понашања, - конфликтне ситуације,	[1]	[6]	[10]	[60]	-Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима -стално унапређење организације рада и едукације о начинима комуникације

ДРУГЕ ШТЕТНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У РАДНОМ ПРОЦЕСУ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Ергономски фактори – рад са канцеларијском опремом	[2]	[3]	[6]	[36]	- Обезбедити прописане ергономске услове при употреби канцеларијске опреме и уређаја
	Неодговарајући радни сто или радна површина (неугодан положај тела)	[2]	[3]	[6]	[36]	Радни сто или радна површина морају да имају довољно велику површину која неће изазивати одблесак и да омогућавају флексибилан распоред екрана, тастатуре, докумената и пратеће опреме. Држач докумената мора да буде стабилан, подесив и постављен на начин који ће неопходне покрете главе и очију свести на минимум. За запосленог мора да буде обезбеђено довољно слободног простора тако да може да заузме удобан положај при раду
	Неугодан положај седења на радној столици (принудни положај, стално седење)	[2]	[3]	[6]	[36]	- Радна столица треба да буде окретна, стабилна и да омогућава стабилан положај као и изненадно померање, да поседује окретно и по висини подесиво седиште и да омогућава динамичко седење и променљиви положај

	Рад на тастатури, замор руку, рефлексја	[2]	[3]	[6]	[36]	Тастатура мора да буде са подесивим нагибом и одвојена од екрана тако да запослени може да заузме удобан радни положај који ће спречити појаву замора у рукама. Испред тастатуре мора да постоји довољно простора за ослонац шака и руку запосленог Тастатура мора да има мат површину да не би изазвала одблесак светлости. Распоред и карактеристике тастера треба да буду такви да олакшају употребу тастатуре. Симболи на тастерима морају да имају одговарајући контраст у односу на тастере и да су читљиви из предвиђеног положаја за рад.
	Екран рачунара, замор очију (дуготрајно гледање у екран-рад на опреми са екраном)	[2]	[3]	[6]	[36]	Обезбедити да удаљеност екрана не сме бити мања од 50 цм. Екран мора бити покретан, да запослени лако мења смер и угао прилагоди у складу са ергономским захтевима. Мора се обезбедити могућност прилагођавања екрана висини очију запосленог тако да је горња ивица на екрану приближно 5 цм испод висине очију

						На екрану не сме да буде одблеска или рефлексije који могу да буду непријатни за запосленог. Светлосна јачина карактера и/или контраст између карактера и позадине морају да буду лако подесиви од стране запосленог и прилагодљиви условима радне околине.
	Радна околина, просторни захтеви, распоред опреме,	[1]	[3]	[6]	[18]	-Обезбедити да на радном месту буде довољно простора, да запослени лако мења положај тела и обавља покрете при раду,

	Друга канцеларијска опрема,	[1]	[3]	[6]	[18]	- Направити простора да се овакви уређаји могу привући ближе радном месту, - Поставити уређаје на постоље одговарајуће висине
	Рефлексија и одблесак – оптерећење очију	[1]	[3]	[6]	[18]	Радна места морају да буду уређена на такав начин да извори природне светлости (прозори или отвори), провидни или прозрачни зидови и опрема и зидови светлих боја не стварају директни одблесак и рефлексiju на екрану.
	Бука при раду на рачунару	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор буке која ће ометати разговор

	Зрачење опреме-екрана, топлотно зрачење	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор топлотног зрачења које би било непријатно за запослене
2.	Микроклиматски услови	[1]	[3]	[6]	[18]	На радном месту морају да буду обезбеђени прописани услови радне околине у погледу микроклиме. Периодично вршити испитивање микроклиме.
3.	Осветљење радних просторија – оптерећење очију код лошег-недовољног осветљења,	[2]	[3]	[6]	[36]	Природно и/или вештачко осветљење морају да обезбеде адекватну осветљеност и контраст између екрана и околине узимајући у обзир врсту послова и потребе запослених. Уређење радног места и избор вештачког осветљења мора да буде изведено на начин којим се спречава настанак одблеска или рефлексije. Периодично вршити испитивање осветљености.

9. УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ: ДИРЕКТОР, ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА, СЕКРЕТАР УСТНОВЕ

9.1. Одређивање нивоа ризика

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је

P = **60** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Тежина рада према процени психофизиолошког напора: Средње тежак рад

- **НИВО РИЗИКА** на радном месту је **P = 60** и процењен је као **МАЛИ (допустив)**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ евидентира** као радно место са повећаним ризиком

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова)
 - Редован сервис возила код овлашћених сервисера
 - Редовна контрола електро инсталација
- Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
- Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

-Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном **најмање пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан**

и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном („Сл. Гласник РС“, бр. 106/09, 93/13, 86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

2. РАДНО МЕСТО – НАСТАВНИК ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив : ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематизацији и факт. стање)

-планира, припрема и остварује све облике наставе и друге облике образовно-васпитног рада у складу са планом и програмом установе

3. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији и систематизацији послова

- послове обављају у складу са Правилником о систематизацији радних места

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним фактичким стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 08,00-20,00 часова подељено у две смене, суботом и недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом на радном месту

-Подаци о повредама на раду: нема података

-Подаци о професионалним болестима: нема података

-Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

• На радном месту су предвиђена средства и опрема за личну заштиту на раду

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору, повремено на отвореном

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

- Опрема: рачунари, штампачи, копир, скенер, фах и друго
-опрема за извођење практичне наставе

5.3. Начин одвијања посла:

- Рад се одвија у стојећем и делимично седећем положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- Повреде при раду са са опремом за извођење практичне наставе

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад низ степенице

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност директног додира са деловима електричне инсталације
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

- напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Положај тела	а) стајање			✓		
	б) седење		✓			
	ц) сагињање		✓			
	д) чучање		✓			
	е) клечање					
	ф) лежање					
Принудни положај тела						
	а) ходање		✓			

Кретање тела	б) трчање		✓			
	ц) пењање и силажењ		✓			
	д) подвлачење		✓			
	е) окретање		✓			
	ф) сагињање		✓			
	г) балансирање		✓			
Руковање предметима при раду	а) подизање		✓			
	б) ношење		✓			
	ц) гурање и вучење		✓			
	д) бацање		✓			
	е) окретање		✓			
	ф) ударање		✓			
Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Рад са теретом			✓			
Маса терета (кг)			1-5			
Оптерећење великих мишићних група	а) руку		✓			
	б) ногу		✓			
	ц) леђа		✓			
	д) трбуха		✓			
	е) раменог/грудног поја		✓			
	ф) лумбалног/глуталног		✓			
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку		✓			
	б) шака		✓			
	ц) стопала		✓			
Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Рад је претежно	а) динамичан			✓		
	б) статичан		✓			
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок

	1	2	3	4	5
Положај тела		✓			
Кретање тела		✓			
Руковање предметима при раду		✓			
Оптереће. великих мишићних група		✓			
Оптерећење малих мишићних група		✓			
Принудни положај		✓			
Учесталост руковања теретом		✓			
Терет (кг)		1-5			
Динамске карактеристике рада		✓			
Степен физичког оптерећења					
Врло ниско	Мало	Средње	Високо	Врло високо	
1	2	3	4	5	
	✓				

-Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора					
Режим рада у сменама	Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обављ претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. и 2. Смени	Рад се обавља у 1. 2. и 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса
	1	2	3	4	5
			✓		
Режим и ритам рада	Слободан, индивидуални режим рада	Углавном слободан режим рада	Везан за процес рада уз оптималан режим	Везан за процес рада са диктиран. режимом	Везан за процес рада у нерегуларном режиму
	1	2	3	4	5
			✓		
Брзина рада	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика

		1	2	3	4	5
			✓			
Монотонија радног процеса		Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
		1	2	3	4	5
		✓				
Врсте сензорних напора		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука			✓		
	б) висина звука (фреквенција)			✓		
	ц) локал. извора звука			✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљину			✓		
				✓		
	б) оштрина вида на близину			✓		
	ц) дубинска оштрина вида			✓		
	д) ширина видног поља			✓		
	е) разликовање боја			✓		
	ф) адаптација на таму			✓		
Психомоторна оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
-Способност опажања (перцепција)				✓		
				✓		
-Способност брзог реаговања				✓		
-Окуломоторна координација				✓		
-Спретност руку				✓		
-Спретност прстију				✓		
-Општа телесна и моторна спретност				✓		
Психолошка оптерећења			Степен изражености			

		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност				✓	
	б) специјална интелектуална способност				✓	
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола			✓		
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори				✓		
Психосоцијални захтеви				✓		
Одговорност					✓	
Укупно психофизиолошко оптерећење		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
а) рад у сменама				✓		
б) ритам и режим рада				✓		
ц) монотонија радне активности		✓				
д) психосензорно оптерећење				✓		
е) психомоторно оптерећење				✓		
ф) интелектуално оптерећење					✓	
г) емоционално оптерећење				✓		
х) психосоцијално оптерећење				✓		
и) одговорност					✓	
		Степен укупног психофизиолошког оптерећења				
		Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико
		1	2	3	4	5
				✓		

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења

- Одговорност у примању и преношењу информација,

- коришћење одговарајућег знања и способности,
- одговорност у правилима понашања,
- конфликтне ситуације,

6.6. Друге штетности које се појављују у радном процесу:

- Ергономски фактори – рад на канцеларијској опреми
- Неповољни услови радне околине (микроклима и осветљеност)

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Мало је могуће да може доћи до повреде при раду са опремом за рад.
- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.
- Мало је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним просторијама.
- Мало је могуће да дође до пада низ степениште.
- Услед недовољно увучених каблова, проводника, као и услед рада уређаја, мало је могуће да може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.
- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало могућа у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Штетности услед телесног напрезања при обављању послова су мало могуће.
- Штетности услед нефизиолошког положаја су мало могуће.
- Степен укупног психофизиолошког оптерећења је средњи.
- Сасвим је могуће да дође до психолошких напрезања при раду са ђацима.
- Мало је могуће да услед рада на рачунару може доћи до оптерећења ручног зглоба-синдром карпаловог канала, оптерећења очију и болести кичме, врата, главобоља.
- Мало је могуће да услед неповољних услова радне околине (микроклима и осветљеност) дође до штетности по запосленог.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место: **НАСТАВНИК ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
		[П] × [В] × [У] = Р				
МЕХАНИЧКЕ ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ОПРЕМЕ ЗА РАД		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Повреде при раду са опремом за извођење практичне наставе	[2]	[3]	[6]	[36]	Поштовање упутстава за рад, пажљиво руковање опремом
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Спотикање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
2.	Могућност клизања или спотикања (мокре или клизаве површине)	[2]	[3]	[6]	[36]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама
3.	Пад низ степениште	[2]	[3]	[6]	[36]	-пажљиво се кретати сrepеништем, држати се за рукохвате

ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном;	[6]	[1]	[6]	[36]	- Извршити визуелну проверу дефеката пре него што почне рад на уређајима (каблови, утичнице)
2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[3]	[9]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети -Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
5.	Пожар узрокован електричном струјом	[2]	[1]	[6]	[12]	-Обезбеђивање против пожарне опреме (избор против пожарне опреме зависи од врсте запаљивих материја и величине радног простора)- Редовно проверавање и сервисирање противпожарне опреме

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	

1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела	[2]	[3]	[6]	[36]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака
2.	Психофизиолошки напори у процесу рада	[1]	[3]	[6]	[18]	- Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима,
3.	-Одговорност у примању и преношењу информација, -коришћење одговарајућег знања и способности, - одговорност у правилима понашања, - конфликтне ситуације,	[1]	[6]	[6]	[36]	-Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима -стално унапређење организације рада и едукација о начинима комуникације са ученицима
ДРУГЕ ШТЕТНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У РАДНОМ ПРОЦЕСУ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Ергономски фактори – рад са канцеларијском опремом	[2]	[3]	[6]	[36]	- Обезбедити прописане ергономске услове при употреби канцеларијске опреме и уређаја

	Неодговарајући радни сто или радна површина (неугодан положај тела)	[2]	[3]	[6]	[36]	Радни сто или радна површина морају да имају довољно велику површину која неће изазивати одблесак и да омогућавају флексибилан распоред екрана, тастатуре, докумената и пратеће опреме. Држач докумената мора да буде стабилан, подесив и постављен на начин који ће неопходне покрете главе и очију свести на минимум. За запосленог мора да буде обезбеђено довољно слободног простора тако да може да заузме удобан положај при раду
	Неугодан положај седења на радној столици (принудни положај, стално седење)	[2]	[3]	[6]	[36]	- Радна столица треба да буде окретна, стабилна и да омогућава стабилан положај као и изненадно померање, да поседује окретно и по висини подесиво седиште и да омогућава динамичко седење и променљиви положај
	Рад на тастатури, замор руку, рефлексја	[2]	[3]	[6]	[36]	Тастатура мора да буде са подесивим нагибом и одвојена од екрана тако да запослени може да заузме удобан радни положај који ће спречити појаву замора у рукама. Испред тастатуре мора да постоји довољно простора за ослонац шака и руку запосленог. Тастатура мора да има мат површину да не би изазвала одблесак светлости. Распоред и карактеристике тастера треба да буду такви да олакшају употребу тастатуре. Симболи на тастерима морају да имају одговарајући контраст у односу на тастере и да су читљиви из предвиђеног положаја за рад.
	Екран рачунара, замор очију (дуготрајно гледање у екран-рад на опреми са екраном)	[2]	[3]	[6]	[36]	Обезбедити да удаљеност екрана не сме бити мања од 50 цм. Екран мора бити покретан, да запослени лако мења смер и угао прилагоди у складу са ергономским захтевима. Мора се обезбедити могућност прилагођавања екрана

						висини очију запосленог тако да је горња ивица на екрану приближно 5 цм испод висине очију На екрану не сме да буде одблеска или рефлексије који могу да буду непријатни за запосленог. Светлосна јачина карактера и/или контраст између карактера и позадине морају да буду лако подесиви од стране запосленог и прилагодљиви условима радне околине.
	Радна околина, просторни захтеви, распоред опреме,	[1]	[3]	[6]	[18]	-Обезбедити да на радном месту буде довољно простора, да запослени лако мења положај тела и обавља покрете при раду,
	Друга канцеларијска опрема,	[1]	[3]	[6]	[18]	- Направити простора да се овакви уређаји могу привући ближе радном месту, - Поставити уређаје на постоље одговарајуће висине
	Рефлексија и одблесак – оптерећење очију	[1]	[3]	[6]	[18]	Радна места морају да буду уређена на такав начин да извори природне светлости (прозори или отвори), провидни или прозрачни зидови и опрема и зидови светлих боја не стварају директни одблесак и рефлексију на екрану.
	Бука при раду на рачунару	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор буке која ће ометати разговор
	Зрачење опреме-екрана, топлотно зрачење	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор топлотног зрачења које би било непријатно за запослене
2.	Микроклиматски услови	[1]	[3]	[6]	[18]	На радном месту морају да буду обезбеђени прописани услови радне околине у погледу микроклиме. Периодично вршити испитивање микроклиме.
3.	Осветљење радних просторија – оптерећење очију код лошег-недовољног осветљења,	[2]	[3]	[6]	[36]	Природно и/или вештачко осветљење морају да обезбеде адекватну осветљеност и контраст између екрана и околине узимајући у обзир врсту послова и потребе запослених. Уређење радног места и избор вештачког осветљења мора

						да буде изведено на начин којим се спречава настанак одблеска или рефлексије. Периодично вршити испитивање осветљености.
--	--	--	--	--	--	--

9.УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ:

НАСТАВНИК ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

9.1. Одређивање нивоа ризика

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Тежина рада према процени психофизиолошког напора: Средње тежак рад

- **НИВО РИЗИКА** на радном месту је **P = 36** и процењен је као **МАЛИ (допустив)**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ евидентира** као радно место са повећаним ризиком

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова) и електро инсталација (продужни кабови, утичнице, прекидачи)
 - Поштовати упутства за рад са опремом
- Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.

- Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

-Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном најмање **пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан**

и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном („Сл. Гласник РС“, бр. 106/09, 93/13,86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

3. РАДНО МЕСТО – НАСТАВНИК ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ - ХЕМИЈА

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив : ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематизацији и факт. стање)

-планира, припрема и остварује све облике наставе и друге облике образовно-васпитног рада у складу са планом и програмом установе

3. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији и систематизацији послова

- послове обављају у складу са Правилником о систематизацији радних места

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним фактичким стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 08,00-20,00 часова подељено у две смене, суботом и недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима

и болестима у вези са радом на радном месту

-Подаци о повредама на раду: нема података

-Подаци о професионалним болестима: нема података

-Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

• На радном месту су предвиђена средства и опрема за личну заштиту на раду

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору, повремено на отвореном

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

- Опрема: рачунари, штампачи, копир, скенер, фах и друго
-опрема за извођење практичне наставе
- Хемијске материје: корозивне, отровне, запаљиве, експлозивне

5.3. Начин одвијања посла:

- Рад се одвија у стојећем и делимично седећем положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- Повреде при раду са са опремом за извођење практичне наставе
- Опасности при раду са хемијским материјама (експлозија, пожар)

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад низ степенице

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност директног додира са деловима електричне инсталације
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

-напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Положај тела	а) стајање			✓		
	б) седење		✓			
	ц) сагињање		✓			
	д) чучање		✓			
	е) клечање					
	ф) лежање					
Принудни положај тела						
Кретање тела	а) ходање		✓			
	б) трчање		✓			
	ц) пењање и силажењ		✓			
	д) подвлачење		✓			
	е) окретање		✓			
	ф) сагињање		✓			
	г) балансирање		✓			
Руковање предметима при раду	а) подизање		✓			
	б) ношење		✓			
	ц) гурање и вучење		✓			
	д) бацање		✓			
	е) окретање		✓			
	ф) ударање		✓			
Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Рад са теретом			✓			

Маса терета (кг)			1-5			
Оптерећење великих мишићних група	а) руку		✓			
	б) ногу		✓			
	ц) леђа		✓			
	д) трбуха		✓			
	е)раменог/грудног поја		✓			
	ф)лумбалног/глуталног		✓			
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку		✓			
	б) шака		✓			
	ц) стопала		✓			
Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Рад је претежно	а) динамичан			✓		
	б) статичан		✓			
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок
		1	2	3	4	5
Положај тела			✓			
Кретање тела			✓			
Руковање предметима при раду			✓			
Оптереће. великих мишићних група			✓			
Оптерећење малих мишићних група			✓			
Принудни положај			✓			
Учесталост руковања теретом			✓			
Терет (кг)			1-5			
Динамске карактеристике рада			✓			
		Степен физичког оптерећења				
		Врло ниско	Мало	Средње	Високо	Врло високо
		1	2	3	4	5
			✓			

-Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора							
Режим рада у сменама		Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обавља претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. и 2. Смени	Рад се обавља у 1. 2. и 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса	
		1	2	3	4	5	
				✓			
Режим и ритам рада		Слободан, индивидуални режим рада	Углавном слободан режим рада	Везан за процес рада уз оптималан режим	Везан за процес рада са диктиран. режимом	Везан за процес рада у нерегуларном режиму	
		1	2	3	4	5	
				✓			
Брзина рада		Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика	
		1	2	3	4	5	
			✓				
Монотонија радног процеса		Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика	
		1	2	3	4	5	
		✓					
Врсте сензорних напора			Степен изражености				
			Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
			1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука				✓		
	б) висина звука (фреквенција)				✓		
	ц) локал. извора звука				✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљину				✓		
	б) оштрина вида на близину				✓		
	ц) дубинска оштрина вида				✓		
	д) ширина видног поља				✓		
	е) разликовање боја				✓		

	ф) адаптација на таму					
Психомоторна оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
-Способност опажања (перцепција)				✓		
-Способност брзог реаговања				✓		
-Окуломоторна координација				✓		
-Спретност руку				✓		
-Спретност прстију				✓		
-Општа телесна и моторна спретност				✓		
Психолошка оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност				✓	
	б) специјална интелектуална способност				✓	
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола			✓		
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори				✓		
Психосоцијални захтеви				✓		
Одговорност					✓	
Укупно психофизиолошко оптерећење		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
а) рад у сменама				✓		
б) ритам и режим рада				✓		
ц) монотонија радне активности		✓				

д) психосензорно оптерећење			✓		
е) психомоторно оптерећење			✓		
ф) интелектуално оптерећење				✓	
г) емоционално оптерећење			✓		
х) психосоцијално оптерећење			✓		
и) одговорност				✓	
Степен укупног психофизиолошког оптерећења					
	Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико
	1	2	3	4	5
			✓		

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења

- Одговорност у примању и преношењу информација,
- коришћење одговарајућег знања и способности,
- одговорност у правилима понашања,
- конфликтне ситуације,

6.6. Друге штетности које се појављују у радном процесу:

- хемијске штетности, иритација коже руку (рад са хемикалијама)
- хемијске штетности за дисајне органе (испарења)
- Ергономски фактори – рад на канцеларијској опреми
- Неповољни услови радне околине (микроклима и осветљеност)

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Мало је могуће да може доћи до повреде при раду са опремом за рад.
- Мало је могуће да може доћи до експлозија и пожара при раду са хем.матер.
- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.
- Мало је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним просторијама.
- Мало је могуће да дође до пада низ степениште.
- Услед недовољно увучених каблова, проводника, као и услед рада уређаја, мало је могуће да може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.
- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало могућа у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Мало је могуће да при раду са хемијским материјама дође од оштећења коже руку и дисајних органа.
- Штетности услед телесног напрезања при обављању послова су мало могуће.
- Штетности услед нефизиолошког положаја су мало могуће.
- Степен укупног психофизиолошког оптерећења је средњи.
- Сасвим је могуће да дође до психолошких напрезања при раду са ђацима.
- Мало је могуће да услед рада на рачунару може доћи до оптерећења ручног зглоба-синдром карпаловог канала, оптерећења очију и болести кичме, врата, главобоља.
- Мало је могуће да услед неповољних услова радне околине (микроклима и осветљеност) дође до штетности по запосленог.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место: **НАСТАВНИК ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ-ХЕМИЈА**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
		[П] × [В] × [У] = Р				
МЕХАНИЧКЕ ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ОПРЕМЕ ЗА РАД		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Повреде при раду са опремом за извођење практичне наставе	[2]	[3]	[6]	[36]	Поштовање упутстава за рад, пажљиво руковање опремом
2.	Опасности при раду са хемијским материјама (експлозија, пожар)	[2]	[3]	[6]	[36]	Поштовати упутства за рад са хемијским материјама из безбедносних листа
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Спотикање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
2.	Могућност клизања или спотикања	[2]	[3]	[6]	[36]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама, носити

	(мокре или клизаве површине)					неклизајућу обућу
3.	Пад низ степениште	[2]	[3]	[6]	[36]	-пажљиво се кретати срепеништем, држати се за рукохвате

ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном;	[6]	[1]	[6]	[36]	- Извршити визуелну проверу дефеката пре него што почне рад на уређајима (каблови, утичнице)
2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[3]	[9]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети -Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
5.	Пожар узрокован електричном струјом	[2]	[1]	[6]	[12]	-Обезбеђивање против пожарне опреме (избор против пожарне опреме зависи од врсте запаљивих материја и величине радног простора)- Редовно проверавање и сервисирање противпожарне опреме

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела	[2]	[3]	[6]	[36]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака
2.	Психофизиолошки напори у процесу рада	[1]	[3]	[6]	[18]	- Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима,
3.	-Одговорност у примању и преношењу информација, -коришћење одговарајућег знања и способности, - одговорност у правилима понашања, - конфликтне ситуације,	[1]	[6]	[6]	[36]	-Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима -стално унапређење организације рада и едукација о начинима комуникације са ученицима

ДРУГЕ ШТЕТНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У РАДНОМ ПРОЦЕСУ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Хемијске штетности –иритација руку, тела, очију (рад са хемикалијама)	[2]	[3]	[6]	[36]	Користити личну заштитну опрему (рукавице, мантил, наочари)
2.	Хемијске штетности за дисајне органе (испарења)	[2]	[3]	[6]	[36]	Користити заштитне маске од испарења хемикалија (према безбедносним листама)
3.	Ергономски фактори – рад са канцеларијском опремом	[2]	[3]	[6]	[36]	- Обезбедити прописане ергономске услове при употреби канцеларијске опреме и уређаја
	Неодговарајући радни сто или радна површина (неугодан положај тела)	[2]	[3]	[6]	[36]	Радни сто или радна површина морају да имају довољно велику површину која неће изазивати одблесак и да омогућавају флексибилан распоред екрана, тастатуре, докумената и пратеће опреме. Држач докумената мора да буде стабилан, подесив и постављен на начин који ће неопходне покрете главе и очију свести на минимум. За запосленог мора да буде обезбеђено довољно слободног простора тако да може да заузме удобан положај при раду
	Неугодан положај седења на радној столици (принудни положај, стално седење)	[2]	[3]	[6]	[36]	- Радна столица треба да буде окретна, стабилна и да омогућава стабилан положај као и изненадно померање, да поседује окретно и по висини подесиво седиште и да омогућава динамичко седење и променљиви положај
	Рад на тастатури, замор руку, рефлексивна	[2]	[3]	[6]	[36]	Тастатура мора да буде са подесивим нагибом и одвојена од екрана тако да запослени може да заузме удобан радни положај који ће спречити појаву замора у рукама. Испред тастатуре мора да постоји довољно простора за

						ослонац шака и руку запосленог. Тастатура мора да има мат површину да не би изазвала одблесак светлости. Распоред и карактеристике тастера треба да буду такви да олакшају употребу тастатуре. Симболи на тастерима морају да имају одговарајући контраст у односу на тастере и да су читљиви из предвиђеног положаја за рад.
	Екран рачунара, замор очију (дуготрајно гледање у екран-рад на опреми са екраном)	[2]	[3]	[6]	[36]	Обезбедити да удаљеност екрана не сме бити мања од 50 цм. Екран мора бити покретан, да запослени лако мења смер и угао прилагоди у складу са ергономским захтевима. Мора се обезбедити могућност прилагођавања екрана висини очију запосленог тако да је горња ивица на екрану приближно 5 цм испод висине очију На екрану не сме да буде одблеска или рефлексације који могу да буду непријатни за запосленог. Светлосна јачина карактера и/или контраст између карактера и позадине морају да буду лако подесиви од стране запосленог и прилагодљиви условима радне околине.
	Радна околина, просторни захтеви, распоред опреме,	[1]	[3]	[6]	[18]	-Обезбедити да на радном месту буде довољно простора, да запослени лако мења положај тела и обавља покрете при раду,
	Друга канцеларијска опрема,	[1]	[3]	[6]	[18]	- Направити простора да се овакви уређаји могу привући ближе радном месту, - Поставити уређаје на постоље одговарајуће висине
	Рефлексија и одблесак – оптерећење очију	[1]	[3]	[6]	[18]	Радна места морају да буду уређена на такав начин да извори природне светлости (прозори или отвори), провидни или прозирни зидови и опрема и зидови светлих боја не стварају директни одблесак и рефлексију

						на екрану.
	Бука при раду на рачунару	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор буке која ће ометати разговор
	Зрачење опреме-екрана, топлотно зрачење	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор топлотног зрачења које би било непријатно за запослене
4.	Микроклиматски услови	[1]	[3]	[6]	[18]	На радном месту морају да буду обезбеђени прописани услови радне околине у погледу микроклиме. Периодично вршити испитивање микроклиме.
5.	Осветљење радних просторија – оптерећење очију код лошег-недовољног осветљења,	[2]	[3]	[6]	[36]	Природно и/или вештачко осветљење морају да обезбеде адекватну осветљеност и контраст између екрана и околине узимајући у обзир врсту послова и потребе запослених. Уређење радног места и избор вештачког осветљења мора да буде изведено на начин којим се спречава настанак одблеска или рефлексације. Периодично вршити испитивање осветљености.

9.УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ:

НАСТАВНИК ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ-ХЕМИЈА

9.1. Одређивање нивоа ризика

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Тежина рада према процени психофизиолошког напора: Средње тежак рад

- **НИВО РИЗИКА** на радном месту је **P = 36** и процењен је као **МАЛИ (допустив)**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ евидентира** као радно место са повећаним ризиком

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова) и електро инсталација (продужни каблови, утичнице, прекидачи)
 - Поштовати упутства за рад са опремом и хемијским материјама
 - Користити лична заштитна средства и опрему при раду са хем.материјама
 - Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
 - Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
 - Оспособљавање запослених за безбедан рад:
- Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

-Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном најмање **пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. Гласник РС“, бр. 106/09, 93/13,86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог. Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима

не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

• **Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду:**

Назив средства	ком	Рок трајања (месеци)	Карактеристике средства
Радни мантил	1	24-36	Кепер или други материјал
Рукавице	1 пар	По потреби	Заштитне за хемијска средст.
Наочари	1 пар	По потреби	Заштитне, прозирне
Маска заштитна	1	По потреби	Против испарења хемикалија
Радна обућа	1 пар	24-36	Неклизајућа

4. РАДНО МЕСТО: СТРУЧНИ САРАДНИК-ПСИХОЛОГ, СТРУЧНИ САРАДНИК-ПЕДАГОГ, СТРУЧНИ САРАДНИК-БИБЛИОТЕКАР

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив : ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематиз. и фактичко стање)

СТРУЧНИ САРАДНИК-ПСИХОЛОГ

-учествује у планирању, програмирању, праћењу и вредновању остваривања образовно-васпитног рада -пружа подршку наставницима у планирању, припремању и извођењу свих видова васпитно-образовног рада

СТРУЧНИ САРАДНИК-ПЕДАГОГ

-доприноси стварању оптималних услова за развој деце и ученика и унапређивању васпитно-образовног рада -учествује у планирању, програмирању, праћењу и вредновању остваривања васпитно-образовног рада

СТРУЧНИ САРАДНИК-БИБЛИОТЕКАР

-води пословање библиотеке -планира, организује и учествује у изради и реализацији програма образовања и васпитања -сарађује са наставницима и стручним сарадницима

3. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији и систематизацији послова

- послове обавља у складу са Правилником о систематизацији радних места

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним фактичким стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 08,00-16,00 часова, суботом и недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом на радном месту

-Подаци о повредама на раду: нема података

-Подаци о професионалним болестима: нема података

-Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

-На радном месту нису предвиђена средства и опрема за личну заштиту на раду

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

- рачунари, штампачи, скенер, копир, фах и друго

5.3. Начин одвијања посла:

- Рад се одвија у претежно седећем положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- нема

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад низ степенице

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност директног додира са деловима електричне инсталације
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Положај тела	а) стајање	✓				
	б) седење				✓	
	ц) сагињање	✓				
	д) чучање	✓				
	е) клечање					
	ф) лежање					
Принудни положај тела						
Кретање тела	а) ходање	✓				
	б) трчање					
	ц) пењање и силажењ		✓			
	д) подвлачење					
	е) окретање		✓			

	ф) сагињање		√			
	г) балансирање					
Руковање предметима при раду	а) подизање		√			
	б) ношење		√			
	ц) гурање и вучење					
	д) бацање					
	е) окретање					
	ф) ударање					

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Рад са теретом		√				
Маса терета (кг)		/				
Оптерећење великих мишићних група	а) руку	√				
	б) ногу	√				
	ц) леђа	√				
	д) трбуха	√				
	е) раменог/грудног поја	√				
	ф) лумбалног/глуталног	√				
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку			√		
	б) шака			√		
	ц) стопала					

Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повре- мено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Рад је претежно	а) динамичан		✓			
	б) статичан			✓		
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок
		1	2	3	4	5
Положај тела			✓			
Кретање тела			✓			
Руковање предметима при раду			✓			
Оптерећењ великих мишићних група		✓				
Оптерећење малих мишићних група				✓		
Принудни положај						
Учесталост руковања теретом		✓				
Терет (кг)		/				
Динамске карактеристике рада			✓			
		Степен физичког оптерећења				
		Врло ниско	Мало	Средње	Високо	Врло високо
		1	2	3	4	5
			✓			

-Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора

Режим рада у сменама	Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обавља претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. И 2. Смени	Рад се обавља у 1.,2. И 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса
	1	2	3	4	5
	✓				

Режим и ритам рада	Слободан, индивидуални режим рада	Углавном слободан режим рада	Везан за процес рада уз оптималан режим	Везан за процес рада са диктираним режимом	Везан за процес рада у нерегуларном режиму
	1	2	3	4	5
			✓		
Брзина рада	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
		✓			
Монотонија радног процеса	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
	✓				

Врсте сензорних напора		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука			✓		
	б) висина звука фреквен			✓		
	ц) локализ извора звука			✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљи			✓		
	б) оштрина вида на близ			✓		
	ц) дубинск оштрина вида			✓		
	д) ширина видног поља			✓		
	е) разликовање боја			✓		
	ф) адаптација на таму			✓		
				✓		

Психомоторна оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
-Способност опажања перцепц			✓			
-Способност брзог реаговања			✓			
-Окуломоторна координација			✓			
-Спретност руку			✓			
-Спретност прстију			✓			
-телесна и моторна спретнос			✓			
Психолошка оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност			✓		
	б) специјална интелектуална способност				✓	
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола			✓		
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори				✓		
Психосоцијални захтеви				✓		
Одговорност				✓		
Укупно психофизиолошко оптерећење		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
а) рад у сменама		✓				
б) ритам и режим рада				✓		
ц) монотонија радне активност		✓				

д) психосензорно оптерећење			√		
е) психомоторно оптерећење		√			
ф) интелектуално оптерећење				√	
г) емоционално оптерећење			√		
х) психосоцијално оптерећење			√		
и) одговорност			√		
Степен укупног психофизиолошког оптерећења					
	Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико
	1	2	3	4	5
			√		

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења (Одговорност у примању и преношењу информација, коришћење одговарајућег знања и способности, одговорност у правилима понашања, одговорност за брзе измене радних процедура, интензитет у раду, просторна условљеност радног места, конфликтне ситуације, недовољна мотивација за рад, одговорност у руковођењу и сл.)

- Одговорност у примању и преношењу информација,
- коришћење одговарајућег знања и способности,
- одговорност у правилима понашања,
- конфликтне ситуације,

6.6. Друге штетности које се појављују у радном процесу:

- Ергономски фактори – рад на канцеларијској опреми
- Неповољни услови радне околине (микроклима и осветљеност)

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.
- Мало је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним и помоћним просторијама.
- Мало је могуће да дође до пада низ степенице.
- Услед недовољно увучених каблова, проводника, као и услед рада уређаја, мало је могуће да може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.
- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало могућа у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Штетности услед телесног напрезања при обављању послова су мало вероватне.
- Штетности услед нефизиолошког положаја су мало могуће.
- Степен укупног психофизиолошког оптерећења је средњи.
- Мало је могуће да дође до психолошких напрезања.
- Мало је могуће да услед рада на рачунару може доћи до оптерећења ручног зглоба-синдром карпаловог канала, оптерећења очију и при честом седењу болести кичме, врата, главобоља.
- Мало је могуће да услед неповољних услова радне околине (микроклима и осветљеност) дође до штетности по запосленог.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место 3: - **СТРУЧНИ САРАДНИЦИ- ПСИХОЛОГ, ПЕДАГОГ, БИБЛИОТЕКАР**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА [П] × [В] × [У] = Р				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Спотикање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
2.	Могућност клизања или спотикања (мокре или клизаве површине)	[2]	[3]	[6]	[36]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама
3.	Пад низ степенице	[2]	[3]	[6]	[36]	-Пажљиво се кретати степеништем, користити рукохвате
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном;	[6]	[0,5]	[6]	[18]	- Извршити визуелну проверу дефеката пре него што почне рад са уређајима (каблови, утичнице)

2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[3]	[9]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети -Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
5.	Пожар узрокован електричном струјом	[2]	[1]	[6]	[12]	-Обезбеђивање против пожарне опреме (избор против пожарне опреме зависи од врсте запаљивих материја и величине радног простора) - Редовно проверавање и сервисирање противпожарне опреме

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА	ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
	Последица	Вероватноћа	Учесталост	Ризик	
	П	В	У	Р	

1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела	[2]	[3]	[6]	[36]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака
2.	Психофизиолошки напори у процесу рада	[1]	[3]	[6]	[18]	- Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима,
3.	-Одговорност у примању и преношењу информација, -коришћење одговарајућег знања и способности, - одговорност у правилима понашања, - конфликтне ситуације,	[1]	[3]	[6]	[18]	 -Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима

ДРУГЕ ШТЕТНОСТИ КОЈЕ СЕ	ПРОЦЕНА РИЗИКА	
--------------------------------	-----------------------	--

ПОЈАВЉУЈУ У РАДНОМ ПРОЦЕСУ		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
1.	Ергономски фактори – рад са канцеларијском опремом	[2]	[3]	[6]	[36]	- Обезбедити прописане ергономске услове при употреби канцеларијске опреме и уређаја
	Неодговарајући радни сто или радна површина (неугодан положај тела)	[2]	[3]	[6]	[36]	Радни сто или радна површина морају да имају довољно велику површину која неће изазивати одблесак и да омогућавају флексибилан распоред екрана, тастатуре, докумената и пратеће опреме. Држач докумената мора да буде стабилан, подесив и постављен на начин који ће неопходне покрете главе и очију свести на минимум. За запосленог мора да буде обезбеђено довољно слободног простора тако да може да заузме удобан положај при раду
	Неугодан положај седења на радној столици (принудни положај, стално седење)	[2]	[3]	[6]	[36]	- Радна столица треба да буде окретна, стабилна и да омогућава стабилан положај као и изненадно померање, да поседује окретно и по висини подесиво седиште и да омогућава динамичко седење и променљиви положај
	Рад на тастатури, замор руку, рефлексја	[2]	[3]	[6]	[36]	Тастатура мора да буде са подесивим нагибом и одвојена од екрана тако да запослени може да заузме удобан радни положај који ће спречити појаву замора у

						рукама. Испред тастатуре мора да постоји довољно простора за ослонац шака и руку запосленог Тастатура мора да има мат површину да не би изазвала одблесак светлости. Распоред и карактеристике тастера треба да буду такви да олакшају употребу тастатуре. Симболи на тастерима морају да имају одговарајући контраст у односу на тастере и да су читљиви из предвиђеног положаја за рад.
	Екран рачунара, замор очију (дуготрајно гледање у екран-рад на опреми са екраном)	[2]	[3]	[6]	[36]	Обезбедити да удаљеност екрана не сме бити мања од 50 цм. Екран мора бити покретан, да запослени лако мења смер и угао прилагоди у складу са ергономским захтевима. Мора се обезбедити могућност прилагођавања екрана висини очију запосленог тако да је горња ивица на екрану приближно 5 цм испод висине очију На екрану не сме да буде одблеска или рефлексије који могу да буду непријатни за запосленог.

						Светлосна јачина карактера и/или контраст између карактера и позадине морају да буду лако подесиви од стране запосленог и прилагодљиви условима радне околине.
	Радна околина, просторни захтеви, распоред опреме,	[1]	[3]	[6]	[18]	-Обезбедити да на радном месту буде довољно простора, да запослени лако мења положај тела и обавља покрете при раду,

	Друга канцеларијска опрема,	[1]	[3]	[6]	[18]	- Направити простора да се овакви уређаји могу привући ближе радном месту, - Поставити уређаје на постоље одговарајуће висине
	Рефлексија и одблесак – оптерећење очију	[1]	[3]	[6]	[18]	Радна места морају да буду уређена на такав начин да извори природне светлости (прозори или отвори), провидни или прозрачни зидови и опрема и зидови светлих боја не стварају директни одблесак и рефлексију на екрану.
	Бука при раду на рачунару	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор буке која ће ометати разговор
	Зрачење опреме-екрана, тоplotно зрачење	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор тоplotног зрачења које би било непријатно за запослене

2.	Микроклиматски услови	[1]	[3]	[6]	[18]	На радном месту морају да буду обезбеђени прописани услови радне околине у погледу микроклиме. Периодично вршити испитивање микроклиме.
3.	Осветљење радних просторија – оптерећење очију код лошег-недовољног осветљења,	[2]	[3]	[6]	[36]	Природно и/или вештачко осветљење морају да обезбеде адекватну осветљеност и контраст између екрана и околине узимајући у обзир врсту послова и потребе запослених. Уређење радног места и избор вештачког осветљења мора да буде изведено на начин којим се спречава настанак одблеска или рефлексације. Периодично вршити испитивање осветљености.

9. УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ: СТРУЧНИ САРАДНИЦИ-ПСИХОЛОГ, ПЕДАГОГ, БИБЛИОТЕКАР

9.1. Одређивање нивоа ризика

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Тежина рада према процени психофизиолошког напора: Средње тежак рад

- **НИВО РИЗИКА** на радном месту је **P = 36** и процењен је као **МАЛИ (допустив)**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ евидентира** као радно место са повећаним ризиком

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова)
 - Редовна контрола електро инсталација
- Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
- Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

 - Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном **најмање пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. Гласник РС“, бр.

106/09, 93/13, 86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

5. РАДНО МЕСТО: Шеф рачуноводства/Координатор финансијских и рачуноводствених послова, Финансијско-рачуноводствени референт-административно-финансијски радник, Административни референт, Техничар одржавања информационих система и технологија

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив : ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематиз. и фактичко стање)

ШЕФ РАЧУНОВОДСТВА/Координатор финансијских и рачуноводствених послова

-организује, координира и прати извршење финансијских и рачуноводствених послова -развија, дефинише и координира припрему финансијских планова

ФИНАСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ РЕФЕРЕНТ-административно-финансијски радник

- обрачунава зараде, накнаде путних трошкова, хонораре и остала давања запосленима и припрема документацију

- води потребне евиденције и други административни послови

АДМИНИСТРАТИВНИ РЕФЕРЕНТ

- пружа техничку подршку у припреми појединачних аката и прикупља и припрема документацију приликом израде аката, уговора, и други административни послови

ТЕХНИЧАР ОДРЖАВАЊА информационих система и технологија

- одржава базе података – контрола интегритета, индексирање и израда копија у изабраном клијент-сервер систему за управљање базама података
- контролише са програмерима резултате тестирања и др.

3. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији и систематизацији послова

- послове обавља у складу са Правилником о систематизацији радних места

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним факт. стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 08,00-16,00 часова, суботом и недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом на радном месту

- Подаци о повредама на раду: нема података
- Подаци о професионалним болестима: нема података
- Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

- На радном месту нису предвиђена средства и опрема за личну заштиту на раду

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

- рачунари, штампачи, скенер, копир, фах и друго

5.3. Начин одвијања посла:

- Рад се одвија у претежно седећем положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- нема

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад низ степенице

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност директног додира са деловима електричне инсталације
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Положај тела	а) стајање	✓				
	б) седење				✓	
	ц) сагињање	✓				
	д) чучање	✓				
	е) клечање					
	ф) лежање					
Принудни положај тела						
	а) ходање	✓				

Кретање тела	б) трчање					
	ц) пењање и силажењ		✓			
	д) подвлачење					
	е) окретање		✓			
	ф) сагињање		✓			
	г) балансирање					
Руковање предметима при раду	а) подизање		✓			
	б) ношење		✓			
	ц) гурање и вучење					
	д) бацање					
	е) окретање					
	ф) ударање					

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Рад са теретом		✓				
Маса терета (кг)		/				
Оптерећење великих мишићних група	а) руку	✓				
	б) ногу	✓				
	ц) леђа	✓				
	д) трбуха	✓				
	е) раменог/грудног поја	✓				
	ф) лумбалног/глуталног	✓				
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку			✓		
	б) шака			✓		
	ц) стопала					

Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повре- мено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Рад је претежно	а) динамичан		✓			
	б) статичан			✓		
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок
		1	2	3	4	5
Положај тела			✓			
Кретање тела			✓			
Руковање предметима при раду			✓			
Оптерећењ великих мишићних група		✓				
Оптерећење малих мишићних група				✓		
Принудни положај						
Учесталост руковања теретом		✓				
Терет (кг)		/				
Динамске карактеристике рада			✓			
		Степен физичког оптерећења				
		Врло ниско	Мало	Средње	Високо	Врло високо
		1	2	3	4	5
			✓			

-Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора

Режим рада у сменама	Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обавља претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. И 2. Смени	Рад се обавља у 1.,2. И 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса
	1	2	3	4	5
	✓				
Режим и	Слободан, индивидуални	Углавном слободан	Везан за процес рада	Везан за процес рада	Везан за процес рада у

ритам рада	режим рада	режим рада	уз оптималан режим	са диктираним режимом	нерегуларном режиму
	1	2	3	4	5
			✓		
Брзина рада	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
		✓			
Монотонија радног процеса	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
	✓				

Врсте сензорних напора		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука			✓		
	б) висина звука фреквен			✓		
	ц) локализ извора звука			✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљи			✓		
	б) оштрина вида на близ			✓		
	ц) дубинск оштрина вида			✓		
	д) ширина видног поља			✓		
	е) разликовање боја			✓		
	ф) адаптација на таму			✓		
				✓		

Психомоторна оптерећења	Степен изражености
-------------------------	--------------------

		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
-Способност опажања перцепц			✓			
-Способност брзог реаговања			✓			
-Окуломоторна координација			✓			
-Спретност руку			✓			
-Спретност прстију			✓			
-телесна и моторна спретнос			✓			
Психолошка оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност			✓		
	б) специјална интелектуална способност			✓		
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола			✓		
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори				✓		
Психосоцијални захтеви				✓		
Одговорност				✓		
Укупно психофизиолошко оптерећење		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
а) рад у сменама		✓				
б) ритам и режим рада				✓		
ц) монотонија радне активност		✓				
д) психосензорно оптерећење				✓		

е) психомоторно оптерећење		✓			
ф) интелектуално оптерећење			✓		
г) емоционално оптерећење			✓		
х) психосоцијално оптерећење			✓		
и) одговорност			✓		
Степен укупног психофизиолошког оптерећења					
	Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико
	1	2	3	4	5
			✓		

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења (Одговорност у примању и преношењу информација, коришћење одговарајућег знања и способности, одговорност у правилима понашања, одговорност за брзе измене радних процедура, интензитет у раду, просторна условљеност радног места, конфликтне ситуације, недовољна мотивација за рад, одговорност у руковођењу и сл.)

- Одговорност у примању и преношењу информација,
- коришћење одговарајућег знања и способности,

6.6. Друге штетности које се појављују у радном процесу:

- Ергономски фактори – рад на канцеларијској опреми
- Неповољни услови радне околине (микроклима и осветљеност)

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.
- Мало је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним и помоћним просторијама.
- Мало је могуће да дође до пада низ степенице.
- Услед недовољно увучених каблова, проводника, као и услед рада уређаја, мало је могуће да може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.

- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало могућа у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Штетности услед телесног напрезања при обављању послова су мало вероватне.
- Штетности услед нефизиолошког положаја су мало могуће.
- Степен укупног психофизиолошког оптерећења је средњи.
- Мало је могуће да дође до психолошких напрезања.
- Сасвим је могуће да услед рада на рачунару може доћи до оптерећења ручног зглоба-синдром карпаловог канала, оптерећења очију и при сталном седењу болести кичме, врата, главобоља.
- Мало је могуће да услед неповољних услова радне околине (микроклима и осветљеност) дође до штетности по запосленог.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место 3: - **ФИНАНСИЈСКО-АДМИНИСТРАТИВНИ ПОСЛОВИ**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
		[П] × [В] × [У] = Р				
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Спотикање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
2.	Могућност клизања или спотикања (мокре или клизаве површине)	[2]	[3]	[6]	[36]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама
3.	Пад низ степенице	[2]	[3]	[6]	[36]	-Пажљиво се кретати степеништем, користити рукохвате
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном;	[6]	[0,5]	[6]	[18]	- Извршити визуелну проверу дефеката пре него што почне рад са уређајима (каблови, утичнице)

2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[3]	[9]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети -Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
5.	Пожар узрокован електричном струјом	[2]	[1]	[6]	[12]	-Обезбеђивање против пожарне опреме (избор против пожарне опреме зависи од врсте запаљивих материја и величине радног простора) - Редовно проверавање и сервисирање противпожарне опреме

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА	ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
	Последица	Вероватноћа	Учесталост	Ризик	
	П	В	У	Р	

1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела	[2]	[3]	[6]	[36]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака
2.	Психофизиолошки напори у процесу рада	[1]	[3]	[6]	[18]	- Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима,
3.	-Одговорност у примању и преношењу информација, -коришћење одговарајућег знања и способности, - одговорност у правилима понашања, - конфликтне ситуације,	[1]	[3]	[6]	[18]	-Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима

ДРУГЕ ШТЕТНОСТИ КОЈЕ СЕ	ПРОЦЕНА РИЗИКА	
--------------------------------	-----------------------	--

ПОЈАВЉУЈУ У РАДНОМ ПРОЦЕСУ		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
1.	Ергономски фактори – рад са канцеларијском опремом	[2]	[6]	[6]	[72]	- Обезбедити прописане ергономске услове при употреби канцеларијске опреме и уређаја
	Неодговарајући радни сто или радна површина (неугодан положај тела)	[2]	[3]	[6]	[36]	Радни сто или радна површина морају да имају довољно велику површину која неће изазивати одблесак и да омогућавају флексибилан распоред екрана, тастатуре, докумената и пратеће опреме. Држач докумената мора да буде стабилан, подесив и постављен на начин који ће неопходне покрете главе и очију свести на минимум. За запосленог мора да буде обезбеђено довољно слободног простора тако да може да заузме удобан положај при раду
	Неугодан положај седења на радној столици (принудни положај, стално седење)	[2]	[6]	[6]	[72]	- Радна столица треба да буде окретна, стабилна и да омогућава стабилан положај као и изненадно померање, да поседује окретно и по висини подесиво седиште и да омогућава динамичко седење и променљиви положај
	Рад на тастатури, замор руку, рефлексја	[2]	[6]	[6]	[72]	Тастатура мора да буде са подесивим нагибом и одвојена од екрана тако да запослени може да заузме удобан радни положај који ће спречити појаву замора у

						рукама. Испред тастатуре мора да постоји довољно простора за ослонац шака и руку запосленог Тастатура мора да има мат површину да не би изазвала одблесак светлости. Распоред и карактеристике тастера треба да буду такви да олакшају употребу тастатуре. Симболи на тастерима морају да имају одговарајући контраст у односу на тастере и да су читљиви из предвиђеног положаја за рад.
	Екран рачунара, замор очију (дуготрајно гледање у екран-рад на опреми са екраном)	[2]	[6]	[6]	[72]	Обезбедити да удаљеност екрана не сме бити мања од 50 цм. Екран мора бити покретан, да запослени лако мења смер и угао прилагоди у складу са ергономским захтевима. Мора се обезбедити могућност прилагођавања екрана висини очију запосленог тако да је горња ивица на екрану приближно 5 цм испод висине очију На екрану не сме да буде одблеска или рефлексије који могу да буду непријатни за запосленог.

						Светлосна јачина карактера и/или контраст између карактера и позадине морају да буду лако подесиви од стране запосленог и прилагодљиви условима радне околине.
	Радна околина, просторни захтеви, распоред опреме,	[1]	[3]	[6]	[18]	-Обезбедити да на радном месту буде довољно простора, да запослени лако мења положај тела и обавља покрете при раду,

	Друга канцеларијска опрема,	[1]	[3]	[6]	[18]	- Направити простора да се овакви уређаји могу привући ближе радном месту, - Поставити уређаје на постоље одговарајуће висине
	Рефлексија и одблесак – оптерећење очију	[1]	[3]	[6]	[18]	Радна места морају да буду уређена на такав начин да извори природне светлости (прозори или отвори), провидни или прозрачни зидови и опрема и зидови светлих боја не стварају директни одблесак и рефлексију на екрану.
	Бука при раду на рачунару	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор буке која ће ометати разговор
	Зрачење опреме-екрана, тоplotно зрачење	[1]	[3]	[6]	[18]	Опрема за рад са екраном не сме да буде извор тоplotног зрачења које би било непријатно за запослене

2.	Микроклиматски услови	[1]	[3]	[6]	[18]	На радном месту морају да буду обезбеђени прописани услови радне околине у погледу микроклиме. Периодично вршити испитивање микроклиме.
3.	Осветљење радних просторија – оптерећење очију код лошег-недовољног осветљења,	[2]	[3]	[6]	[36]	Природно и/или вештачко осветљење морају да обезбеде адекватну осветљеност и контраст између екрана и околине узимајући у обзир врсту послова и потребе запослених. Уређење радног места и избор вештачког осветљења мора да буде изведено на начин којим се спречава настанак одблеска или рефлексације. Периодично вршити испитивање осветљености.

9. УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ:

ФИНАНСИЈСКО АДМИНИСТРАТИВНИ ПОСЛОВИ

9.1. Одређивање нивоа ризика

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је

P = **72** процењен је као **УМЕРЕН**

- Тежина рада према процени психофизиолошког напора: Средње тежак рад

- **НИВО РИЗИКА** на радном месту је **P = 72** и процењен је као **УМЕРЕН**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ евидентира** као радно место са повећаним ризиком

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова)
 - Редовна контрола електро инсталација
- Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
- Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

 - Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном **најмање пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. Гласник РС”, бр.

106/09, 93/13, 86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

6. РАДНО МЕСТО – ДОМАР

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив : ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематиз. и фактичко стање)

-обавља прегледе објекта, врши контролу исправности инсталација, противпожарних система, уређаја, опреме, апарата и средстава, -обавља механичарске, електричарске, водо-инсталатерске, браварске, столарске, лимарске, молерске и сл. послове, као и друге радове одржавања и поправки

-чисти снег, организује рад чистачица и други послови

3. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ

ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији и систематизацији послова

- послове обављају у складу са Правилником о систематизацији радних места

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним фактичким стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 6,30-21,30 подељено у две смене, суботом по потреби а недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4. ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом на радном месту

- Подаци о повредама на раду: нема података
- Подаци о професионалним болестима: нема података
- Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

- На радном месту су предвиђена средства и опрема за личну заштиту на раду

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору и повремено на отвореном-у дворишту

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

-ручно механизовани (бушилице, брусилце, одвијач, убодна тестера и друго) и ручни алати (клевшта, чекић, одвијач и друго), мердевине, лопата и други алтати за одржавање дворишта и друга опрема

5.3. Начин одвијања посла:

- Рад се одвија у стојећем и повремено нагнутом положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- Опасност од покретних и ротирајућих делова опреме
- Оштре ивице, шиљци, грубе површине опреме и предмета
- Нежељено стартовање опреме приликом одржавања
- Повреде очију од разлетања честица при обради материјала

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад низ степенице
- пад са мердевина

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност директног додира са деловима електричне инсталације
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Положај тела	а) стајање				✓	
	б) седење	✓				
	ц) сагињање			✓		
	д) чучање		✓			
	е) клечање		✓			
	ф) лежање					
Принудни положај тела			✓			
Кретање	а) ходање		✓			
	б) трчање					
	ц) пењање и силаж.		✓			

тела	д) подвлачење		✓			
	е) окретање		✓			
	ф) сагињање		✓			
	г) балансирање		✓			
Руковање предметима при раду	а) подизање		✓			
	б) ношење		✓			
	ц) гурање и вучење		✓			
	д) бацање		✓			
	е) окретање		✓			
	ф) ударање		✓			

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Рад са теретом			✓			
Маса терета (кг)			1-5			
Оптерећење великих мишићних група	а) руку			✓		
	б) ногу			✓		
	ц) леђа			✓		
	д) трбуха			✓		
	е)раменог/грудног поја			✓		
	ф)лумбалног/глуталног			✓		
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку			✓		
	б) шака			✓		
	ц) стопала			✓		

Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
				✓		
Рад је претежно	а) динамичан			✓		
	б) статичан		✓			
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок
		1	2	3	4	5
Положај тела				✓		
Кретање тела			✓			
Руковање предметима при раду			✓			
Оптерећ. великих мишићних група				✓		
Оптерећење малих мишићних група				✓		
Принудни положај			✓			
Учесталост руковања теретом			✓			
Терет (кг)			1-5			
Динамске карактеристике рада				✓		
		Степен физичког оптерећења				
		Врло ниско	Мало	Средње	Високо	Врло високо
		1	2	3	4	5
				✓		

-Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора					
Режим рада у сменама	Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обавља претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. И 2. Смени	Рад се обавља у 1.,2. И 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса
	1	2	3	4	5

			✓		
Режим и ритам рада	Слободан, индивидуални режим рада	Углавном слободан режим рада	Везан за процес рада уз оптималан режим	Везан за процес рада са диктираним режимом	Везан за процес рада у нерегуларном режиму
	1	2	3	4	5
			✓		
Брзина рада	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
			✓		
Монотонија радног процеса	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
	✓				

Врсте сензорних напора		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука			✓		
	б) висина звука (фреквенција)			✓		
	ц) локализација извора звука			✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљину			✓		
				✓		
	б) оштрина вида на близину			✓		
	ц) дубинска оштрина вида			✓		
	д) ширина видног поља			✓		
				✓		
	е) разликовање боја					
	ф) адаптација на таму					
Психомоторна оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок

		1	2	3	4	5
-Способност опажања перцепц				✓		
-Способност брзог реаговања				✓		
-Окуломоторна координација				✓		
-Спретност руку				✓		
-Спретност прстију				✓		
- телесна и моторна спретност				✓		
Психолошка оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност			✓		
	б) специјална интелектуална способност			✓		
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола			✓		
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори						
Психосоцијални захтеви						
Одговорност				✓		
Укупно психофизиолошко оптерећење		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
а) рад у сменама				✓		
б) ритам и режим рада				✓		
ц) монотонија радне активности		✓				
д) психосензорно оптерећење				✓		
е) психомоторно оптерећење				✓		
ф) интелектуално оптерећење				✓		
г) емоционално оптерећење				✓		
х) психосоцијално оптерећење				✓		

и) одговорност			√		
Степен укупног психофизиолошког оптерећења					
Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико	
1	2	3	4	5	
		√			

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења

- коришћење одговарајућег знања и способности, одговорност у раду

6.6. Друге штетности које се појављују у радном процесу:

- Неповољни услови радне околине (микроклима и осветљеност)
- Неповољни климатски услови (снег, хладноћа)

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Сасвим је могуће да може доћи до повреде запослених од ротирајућих и покретних делова опреме за рад.
- Сасвим је могуће да може доћи до повреде руку од оштрих ивица и грубих површина опреме за рад и предмета рада.
- Мало је могуће да дође до повреда услед нежељеног стартовања опреме.
- Сасвим је могуће да може доћи до повреде очију при обради материјала од разлетања честица.
- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.

- Мало је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним просторијама.
- Мало је могуће да дође до пада низ степенице.
- Мало је могуће да услед употребе мердевина дође до пада.
- Услед недовољно увучених каблова, проводника, као и услед рада уређаја, мало је могуће да може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.
- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало могућа у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Штетности услед телесног напрезања при обављању послова су мало могуће.
- Штетности услед нефизиолошког положаја су мало могуће.
- Степен укупног психофизиолошког оптерећења је средњи.
- Мало је могуће да дође до психолошких напрезања при раду.
- Мало је могуће да услед неповољних услова радне околине (микроклима и осветљеност) дође до штетности по запосленог.
- Мало је могуће да због неповољних климатских услова (хладноћа) дође до болести.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место: - **ДОМАР**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
		[П] × [В] × [У] = Р				
МЕХАНИЧКЕ ОПАСНОСТИ ПРИ КОРИШЋЕЊУ ОПРЕМЕ ЗА РАД		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од покретних и ротирајућих делова опреме за рад	[2]	[6]	[6]	[72]	Редовна контрола исправности опреме, коришћење заштите на опреми, редован сервис опреме, поштовање упутстава за рад, коришћење личне заштитне опреме.
2.	Оштре ивице, шиљци, грубе површине опреме и предмета	[2]	[6]	[6]	[72]	Користити лична заштитна средства-заштитне рукавице
3.	Нежељено стартовање опреме при одржавању	[3]	[3]	[6]	[54]	Поштовати упутство за одржавање, искључити напајање ел. Енергије
4.	Повреде очију од разлетања честица при обради материјала	[2]	[3]	[6]	[36]	Носити заштитне наочари прозирне
5.	Повреда главе и лица од разлетања материјала при кошењу	[2]	[3]	[6]	[36]	Носити заштитни шлем са визиром

ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Спотикање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
2.	Могућност клизања или спотикања (мокре или клизаве површине)	[2]	[3]	[6]	[36]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама
3.	Пад низ степенице	[2]	[3]	[6]	[36]	-Пажљиво се кретати степеништем, користити рукохвате
4.	Пад са мердевина	[2]	[3]	[6]	[36]	-користити само исправне мердевине
ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном;	[3]	[3]	[6]	[54]	- Извршити визуелну проверу дефеката пре него што почне рад (каблови, утичнице...)
2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[3]	[9]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на

	уређаја и опреме,					сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети -Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
5.	Пожар узрокован електричном струјом	[2]	[1]	[6]	[12]	-Обезбеђивање против пожарне опреме (избор против пожарне опреме зависи од врсте запаљивих материја и величине радног простора) - Редовно проверавање и сервисирање противпожарне опреме
ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела	[2]	[3]	[6]	[36]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака
2.	Психофизиолошки напори у процесу рада Коришћење одговарајућег знања и способности, одговорност у раду	[1]	[3]	[6]	[18]	- Постављање реалних циљева и приоритета -Идентификација ствари које је неопходно урадити -Организовање потребног времена према тим приоритетима,
ДРУГЕ ШТЕТНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У РАДНОМ ПРОЦЕСУ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	

1.	Неповољни услови радне околине (микроклиматски услови)	[1]	[3]	[6]	[18]	обезбедити прописане услови микроклиме. Периодично вршити испитивање микроклиме.
2.	Неповољни климатски услови (хладноћа)	[1]	[3]	[6]	[18]	-носити прилагођену личну заштитну опрему: рукавице, прслук, обућа

9. УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ: ДОМАР

9.1. Одређивање нивоа ризика

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је

P = **72** процењен је као **УМЕРЕН**

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је

P = **36** процењен је као **МАЛИ (допустив)**

- Тежина рада према процени психофизиолошког напора: Средње тежак рад

- **НИВО РИЗИКА** на радном месту је **P = 72** и процењен је као **УМЕРЕН**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ евидентира** као радно место са повећаним ризиком

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провера средстава за рад:
 - Редовна контрола исправности опреме, коришћење заштите на опреми, редован сервис опреме, Поштовање упутстава за рад на опреми
 - Редовна контрола електро инсталација
 - Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
 - Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

 - Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.
- Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.
- Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду:

Назив средства	ком	Рок трајања (месеци)	Карактеристике средства
Радно одело	1	24-36	Кепер или други материјал
Рукавице	1 пар	По потреби	Заштитне
Наочари	1 пар	По потреби	Заштитне, прозирне
Радне ципеле	1 пар	24-36	Кожне, неклизајуће,
Прслук	1	36-48	Постављени

7. РАДНО МЕСТО: Радник на одржавању хигијене - ЧИСТАЧИЦА

1. ЛОКАЦИЈА ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Назив: ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Адреса: ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД-ЗЕМУН

2. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ И РАДНОГ ПРОЦЕСА

Активности запосленог на радном месту (по систематиз. и фактичко стање)

-одржава хигијену у просторијама и санитарним чворовима -одржава чистоћу дворишта, спортских терена и простора испред школе и износи смеће
-одржава зеленило у згради и дворишту, обавља курирске послове, кува кафе и други послови

3.СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

3.1. Подаци битни за процену ризика, добијени увидом у акт о организацији и систематизацији послова

- послове обављају у складу са Правилником о систематизацији радних места.

3.2. Подаци о радном месту добијеном од запослених

- послове обављају у складу са потребама пословања и утврђеним фактичким стањем.

3.3. Подаци добијени посматрањем и праћењем процеса рада

- послове обављају у складу са фактички утврђеним стањем

3.4. Режим рада и одмора (радно време, организација рада, рад у сменама, продужени рад, начин измена смена, распоред и дужина пауза и намена)

- Радно време је од 6,30-21,30 подељено у две смене, суботом по потреби а недељом се не ради. Одмор у току радног дана износи 30 минута.

4.ПРЕИСПИТИВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

4.1. Подаци о повредама на раду, професионалним болестима и болестима у вези са радом на радном месту

-Подаци и повредама на раду: нема података

-Подаци о професионалним болестима: нема података

-Подаци о болестима у вези са радом: нема података

4.2. Подаци о средствима и опреми за личну заштиту на раду

-На радном месту су предвиђена средства и опрема за личну заштиту: заштитне рукавице, радни мантил, радна обућа

5. ПРЕПОЗНАВАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

5.1. Локација места на којима се послови обављају

- у затвореном простору, понекад на отвореном

5.2. Средства и опрема која се користе на радном месту и у радној околини

- усисивач, справе и средства за одржавање хигијене, мердевине

5.3. Начин одвијања посла:

Рад се одвија у стојећем, повремено ходајућем и нагнутом положају.

6. УТВРЂЕНЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ

6.1. Механичке опасности:

- Ударац усисивачем при манипулацији

6.2 .Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места:

- спотицање и пад услед закрчености радне површине
- могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
- пад са мердевина при прању прозора
- пад низ степенице

6.3. Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије:

- опасност од директног додира са деловима електричне инсталације и опреме под напоном при прању мокрым средствима
- опасност од индиректног додира
- електрични прекидачи и утикачи
- оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,
- пожар узрокован електричном струјом,

6.4. Штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора:

- Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела

Телесне активности при раду		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко <10%	Повремено 11-30%	Често 31-60%	Врло често 61-80%	Стално >80%
Положај тела	а) стајање				✓	
	б) седење	✓				
	ц) сагињање			✓		
	д) чучање		✓			

	е) клечање		√			
	ф) лежање					
Принудни положај тела				√		
Кретање тела	а) ходање		√			
	б) трчање					
	ц) пењање и силаже.		√			
	д) подвлачење		√			
	е) окретање			√		
	ф) сагињање			√		
	г) балансирање		√			
Руковање предметима при раду	а) подизање		√			
	б) ношење		√			
	ц) гурање и вучење		√			
	д) бацање		√			
	е) окретање		√			
	ф) ударање					
Рад са теретом			√			
Маса терета (кг)			1-10			
Оптерећење великих мишићних група	а) руку			√		
	б) ногу			√		
	ц) леђа			√		
	д) трбуха			√		
	е)раменог/грудног поја			√		
	ф)лумбалног/глуталног					
Оптерећење малих мишићних група	а) прсти руку			√		
	б) шака			√		
	ц) стопала			√		

Карактер физичког напора		Трајање у току радног времена				
		Врло ретко	Повремено	Често	Врло често	Стално
		<10%	11-30%	31-60%	61-80%	>80%
Рад је претежно	а) динамичан				✓	
	б) статичан	✓				
		Врло низак	Низак	Средњи	Висок	Врло висок
		1	2	3	4	5
Положај тела				✓		
Кретање тела				✓		
Руковање предметима при раду			✓			
Оптерећење великих мишићних груп				✓		
Оптерећење малих мишићних група				✓		
Принудни положај				✓		
Учесталост руковања теретом			✓			
Терет (кг)			1-10			
Динамске карактеристике рада				✓		
		Степен физичког оптерећења				
		Врло	Мало	Средње	Високо	Врло високо

	ниско				
	1	2	3	4	5
			✓		

Психофизиолошки напори у процесу рада

- Карактеристике рада значајне за процену психофизиолошких напора					
Режим рада у сменама	Рад се обавља само у 1. Смени	Рад се обавља претежно у 1. Смени	Рад се обавља у 1. И 2. Смени	Рад се обавља у 1. 2. И 3. Смени	Рад се обавља у турнусима или према захтеву радног процеса
	1	2	3	4	5
			✓		
Режим и ритам рада	Слободан, индивидуални режим рада	Углавном слободан режим рада	Везан за процес рада уз оптималан режим	Везан за процес рада са диктираним режимом	Везан за процес рада у нерегуларном режиму
	1	2	3	4	5
			✓		
Брзина рада	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
			✓		
Монотонија радног процеса	Врло мала	Мала	Средња	Велика	Врло велика
	1	2	3	4	5
		✓			

Врсте сензорних напора		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Чуло слуха	а) јачина звука			✓		
	б) висина звука (фреквенција)			✓		
	ц) локализац. извора звука			✓		
Чуло вида	а) оштрина вида на даљину			✓		
	б) оштрина вида на близину			✓		
	ц) дубинска оштрина вида			✓		

	д) ширина видног поља			✓		
	е) разликовање боја			✓		
	ф) адаптација на таму		✓			
Чуло мириса	а) осетљивост					
	б) разликовање мириса					
Чуло укуса	а) осетљивост					
	б) разликовање укуса					
Чуло додира	а) осетљивост					
Чуло равнотеже (вестибуларис)				✓		

Психомоторна оптерећења	Степен изражености				
	Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
	1	2	3	4	5
Способност опажања (перцепција)			✓		
Способност брзог реаговања			✓		
Окуломоторна координација			✓		
Спретност руку			✓		
Спретност прстију			✓		
Општа телесна и моторна спретност					

Психолошка оптерећења		Степен изражености				
		Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
		1	2	3	4	5
Интелектуални напори	а) општа интелектуална способност			✓		
	б) специјална интелектуална способност		✓			
	ц) способност разумевања мех. Односа			✓		
	д) способност разумевања простор. Односа			✓		
	е) разумевање и памћење симбола		✓			
	ф) способност концентрације (пажње)			✓		
Емоционални напори						

Психосоцијални захтеви					
Одговорност		✓			

Укупно психофизиолошко оптерећење	Степен изражености				
	Врло мали	Мали	Просечни	Изнад просека	Врло висок
	1	2	3	4	5
а) рад у сменама			✓		
б) ритам и режим рада			✓		
ц) монотонија радне активности	✓				
д) психосензорно оптерећење			✓		
е) психомоторно оптерећење			✓		
ф) интелектуално оптерећење		✓			
г) емоционално оптерећење					
х) психосоцијално оптерећење					
и) одговорност		✓			
Степен укупног психофизиолошког оптерећења					
	Врло мало	Мало	Средње	Велико	Врло велико
	1	2	3	4	5
			✓		

6.5. Напори при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења

- оптерећење послом (интензитет)

6.6. Штетности које настају или се појављују у процесу рада:

- Хемијске штетности од средстава за чишћење-иритација руку
- Утицај неповољних микроклиматских фактора
- Утицај неповољних климатских фактора

7. ИЗЛОЖЕНОСТ ОПАСНОСТИМА И ШТЕТНОСТИМА

7.1. Изложеност опасностима:

- Сасвим је могуће да при раду са усисивачем дође до лакше повреде-ударца.
- Мало је могуће да може доћи до спотицања при кретању запосленог услед закрчености простора.
- Сасвим је могуће да може доћи до клизања или спотицања услед мокре или клизаве површине у радним и помоћним просторијама.
- Сасвим је могуће да при чишћењу и прању степеништа дође до пада услед непажње.
- Сасвим је могуће да услед рада на висини код прања прозора дође до пада, и до озбиљних повреда.
- Мало је могуће да при прању мокрым средствима а због недовољно увучених каблова ако су оштећени, као и услед рада уређаја, може доћи до нежељеног контакта делова под напоном.
- Мало је могуће да у случају оштећења или дефекта опреме и електричне инсталације дође до повреде запослених а последице могу бити озбиљне са тешким повредама

Последице могу бити лаке до озбиљне.

Изложеност опасностима јавља се више пута у току радног времена.

Вероватноћа појава опасности је мало до сасвим могућа, у ограниченим случајевима

7.2. Изложеност штетностима:

- Сасвим је могуће да услед напора, телесног напрезања и нефизиолошког положаја тела у дужем временском периоду дође до здравствених поремећаја
- Мала је вероватноћа да услед напора при обављању одређених послова који проузрокују психолошка оптерећења, оптерећење посла, дође до професионалних обољења или обољења у вези са радом
- Услед коришћење хемијских средстава може доћи до оштећења коже руку.
- Мало је могуће да због неповољних микроклиматских услова дође до болести.
- Мало је могуће да због неповољних климатских услова дође до болести.

8. ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Радно место: **ЧИСТАЧИЦА**

ЛИСТА ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ		ПРОЦЕНА И НИВО РИЗИКА				ПРЕДУЗИМАЊЕ АКТИВНОСТИ
		[П] × [В] × [У] = Р				
МЕХАНИЧКЕ ОПАСНОСТИ И ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЕСТА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Ударац усисивачем при манипулацији	[1]	[6]	[6]	[36]	-Пажљиво и без журбе обављати посао усисавања
2.	Спотичање и пад услед закрчености радне површине	[1]	[3]	[6]	[18]	-Одржавати радне просторије у уредном стању
3.	Могућност клизања или спотичања (мокре или клизаве површине)	[2]	[6]	[6]	[72]	-Обратити пажњу приликом кретања по влажним и клизавим површинама
4.	Пад са висине услед рада на чишћењу и прању прозора (са мердевина)	[2]	[6]	[6]	[72]	-Обезбедити прописана средства за рад на висини (исправне мердевине, обезбеђене од померања) -Пажљиво и без журбе обављати послове

5.	Пад низ сепенице	[2]	[6]	[6]	[72]	- Пажљиво се кретати степеништем и обављати послове
----	------------------	-------	-------	-------	---------------	---

ОПАСНОСТИ КОЈЕ СЕ ПОЈАВЉУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Опасност од директног додира са деловима електричне инсталације (оштећени каблови) и опреме под напоном услед прања подова мокрим средствима;	[3]	[3]	[6]	[54]	- Извршити визуелну проверу увучености каблова пре него што почне рад, подове прати средствима отпорним на проводљивост струје, носити обућу са гуменим ђоном
2.	Опасност од индиректног додира;	[3]	[3]	[6]	[54]	- Обезбедити редовно тестирање које спроводе експерти за електрику
3.	Електрични прекидачи	[3]	[1]	[6]	[18]	- Обезбедити редовно проверавање исправности електричних прекидача
4.	Оштећена инсталација на линијама уређаја и опреме,	[3]	[1]	[6]	[18]	-У случају оштећења или дефекта опреме треба искључити довод електричне енергије на сигурносни прекидач и одмах искључити утикач из струје и дати извештај о штети

						-Обезбедити да дефекти буду поправљени од стране стручњака за електрику
--	--	--	--	--	--	---

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ПСИХИЧКИХ И ПСИХОФИЗИОЛОШКИХ НАПОРА		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Напори или телесна напрезања и нефизиолошки положај тела-стајање, савијање	[2]	[6]	[6]	[72]	-Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања радних задатака

ШТЕТНОСТИ КОЈЕ НАСТАЈУ ИЛИ СЕ ПОЈАВЉУЈУ ПРИ РАДУ		ПРОЦЕНА РИЗИКА				МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ И СМАЊЕЊЕ РИЗИКА
		Последица П	Вероватноћа В	Учесталост У	Ризик Р	
1.	Хемијске штетности-контакт коже са хемијским средствима за чишћење	[2]	[6]	[6]	[72]	-користити лична заштитна средства – рукавице при прању хемијским средствима
2.	Утицај неповољних	[2]	[3]	[6]	[36]	-одржавати повољне микроклиматске

	микроклиматских фактора					услове
3.	Утицај неповољних климатских фактора	[2]	[3]	[6]	[36]	-носити заштитни прислук при раду на отвореном

9. УТВРЂЕНИ НИВО РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ: ЧИСТАЧИЦА

9.1.Одређивање нивоа ризика:

- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних опасности је **P=72**, процењен је као УМЕРЕН
- Ниво ризика на радном месту на основу евидентираних штетности је **P=72**, процењен је као УМЕРЕН
- Тежина рада према процени напора: СРЕДЊЕ ТЕЖАК РАД.

НИВО РИЗИКА на радном месту је **P = 72**, процењен је као **УМЕРЕН**

9.2. Одређивање радног места са повећаним ризиком:

- Радно место се **НЕ ЕВИДЕНТИРА** као радно место са повећаним ризиком.

9.3. Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа средстава за рад:
 - прегледати уписвач пре употребе (исправност каблова)
 - прегледати мердевине пре употребе, обезбедити их од померања
 - редовна контрола електро инсталација
- Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања послова
- Пажљиво обављати послове на висини, степеништу, клизавим површинама.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

При заснивању радног односа, извршити оспособљавање за самосталан и Безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

 - Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду

Назив средства	ком	Рок трајања (месеци)	Карактеристике средства
Рукавице	1 пар	По потреби	Гумиране за прање

Радни мантил	2	12-24	Памук
Радна обућа	1 пар	24-36	Неклизајућа анатомска
Прслук	1	36-48	Постављени за хладноћу

8. УТВРЂИВАЊЕ НАЧИНА И МЕРА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ СМАЊЕЊЕ ИЛИ СПРЕЧАВАЊЕ РИЗИКА

О спровођењу мера за отклањање, смањење или спречавање ризика стара се послодавац **непосредно.**

Опште мере

МЕРЕ И РОКОВИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОТКЛАЊАЊЕ ИЛИ СМАЊЕЊЕ РИЗИКА

Послодавац је дужан да у поступку пројектовања, израде, набавке, коришћења и одржавања опреме за рад обезбеди примену прописаних мера у области безбедности и здравља на раду, техничких прописа и стандарда, којима се остварују безбедни и здрави услови рада, као и да обезбеди прописану докуменатацију за њихову употребу и одржавање, паковање, транспорт, коришћење и складиштење.

Наведена документација мора да садржи све безбедносно техничке податке важне за процењивање ризика при раду са опремом за рад.

Начин и мере којима се спречавају, отклањају или смањују ризици од повреда на раду, професионалних обољења или обољење у вези са радом обезбеђују се применом прописа из области безбедности и здравља на раду, здравствених и образовних прописа, технолошких прописа и стандарда у делу ком се остварује безбедан и здрав рад.

Мере за спречавање, отклањање или смањење ризика утврђују се полазећи од процењеног ризика, а у складу са прописима поступку пројектовања и изградње нових односно коришћења грађевинских објеката намењених за радне и помоћне просторије као и објекте на отвореном простору, **послодавац је дужан** да обезбеди примену прописа у области безбедности и здравља на раду, техничких прописа и стандарда којима се остварују безбедни и здрави радни услови.

Послодавац је **дужан** да се **придржава** мера и рокова за спречавање ризика или смањење ризика на радним местима и у радној околини које се огледају у следећем:

I - Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад;

II - Обезбеђивање прописаних и безбедносних услова за безбедан и здрав рад у радној околини;

III - Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;

IV - Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду, њихово одржавање и испитивање;

V - Упућивање запослених на претходне и периодичне лекарске прегледе у складу са оценом медицине рада.

VI - Упућивање запослених на претходне и периодичне прегледе вида

I - Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад;

Према **Правилнику о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивање услова радне околине (Сл.гласник РС бр.15/23)** утврђено је:

Члан 2: Превентивним и периодичним прегледима и проверама опреме за рад проверава се и утврђује да ли су на опреми за рад, прописаној овим правилником, која се користи у

процесу рада, примењене мере безбедности и здравља на раду утврђене прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима, стандардима и упутствима произвођача.

Члан 3: Опрема за рад која подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама, у смислу овог правилника, јесте:

- 1) дизалице и уређаји без обзира на носивост, на механизовани или ручни погон, који служе за дизање, спуштање и преношење терета помоћу челичног или другог ужета, ланца, хидрауличног система и др.;
- 2) подизна платформа на механизовани погон која, помоћу уграђене платформе или корпе, служи за дизање и спуштање запослених ради обављања радних операција;
- 3) висећа скела, на механизовани или ручни погон, која на вертикалним површинама зграда, на фасадама зграда, градилиштима и у објектима намењеним за радне и помоћне просторије служи за дизање и спуштање запослених и материјала, заједно са системом везивања запослених у циљу спречавања пада са висине;
- 4) самоходно возило, на механизовани погон, које се користи за унутрашњи транспорт – вучу, потискивање, дизање, спуштање и преношење терета;
- 5) грађевинска опрема, на механизовани погон, која се користи за унутрашњи транспорт – вучу, потискивање, дизање, спуштање, преношење, сабијање, разастирање, подбушивање материјала и терета;
- 6) уређаји непрекидног транспорта (транспортери) за пренос терета;
- 7) преса, маказе, нож и ваљак, на механизовани погон који су фиксно постављени за сечење, пресовање, савијање и извлачење материјала, а у које се материјал за обраду улаже или вади ручно;
- 8) опрема за прераду и обраду метала, дрвета, пластичних и сличних материјала, на механизовани погон, која је привремено или на дужи временски период постављена и/или ослоњена, у коју се материјал за обраду улаже или вади ручно;
- 9) уређаји у којима се наносе и суше премазна средства чије компоненте у додиру са ваздухом образују запаљиве и експлозивне смеше, испарења и хемијске штетности опасне по здравље запослених;
- 10) опрема, односно постројења за производњу, пуњење, мерење и контролу, са цевоводима за напајање, развођење и транспорт експлозивних, отровних и загушљивих флуида – гасова или течности, осим природног гаса (земни гас), у објектима који се користе као радни и помоћни простор;
- 11) противексплозијско заштићена опрема за рад, која се користи у технолошким процесима, осим противексплозијски заштићене опреме за рад чији је преглед и провера обухваћен другим прописима;
- 12) привремена електрична инсталација са уређајима, опремом и прибором, постављена за време изградње грађевинских објеката или извођења других радова;
- 13) технолошке линије и друга комбинована опрема за рад која представља функционалну технолошку целину, а садржи неки од типова опреме за рад из тач. од 1) до 12) овог члана, при чему се прегледа и проверава као јединствено постројење;
- 14) остала опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере.

Рокови за превентивне прегледе и провере опреме за рад Члан 7.

Превентивни прегледи и провере опреме за рад обављају се пре почетка коришћења, односно пре давања на употребу запосленима, после ремонта, реконструкције или хаварије, као и пре почетка рада на новом месту рада ако је стационарна опрема премештена са једног на друго место, након отклањања недостатака утврђених од стране правног лица са лиценцом, након смртне или тешке повреде на раду запосленог при коришћењу опреме за рад, после наложене мере инспектора рада, као и уколико дође до било којих промена на опреми за рад које утичу на безбедан и здрав рад запослених.

Превентивни прегледи и провере опреме за рад не обављају се за опрему за рад коју, приликом првог стављања у употребу, није потребно склапати, састављати или монтирати или опрему за рад коју је произвођач ставио у погон и предао на коришћење послодавцу.

Рокови за периодичне прегледе и провере опреме за рад Члан 8.

Периодични прегледи и провере опреме за рад обављају се у року који је утврђен техничким прописима и стандардима или који је одређен упутством произвођача, а најкасније у року од три године од дана претходног прегледа и провере, осим периодичних прегледа и провере привремене електричне инсталације са уређајима, опремом и прибором, који се обављају у року од шест месеци од дана претходног прегледа и провере и периодичних прегледа и провере опреме за рад коју послодавац утврди актом о процени ризика, који се обављају у року утврђеном тим актом али не дужим од три године од дана претходног прегледа и провере.

Послодавац се мора придржавати мера из **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад („Сл. гласник РС“, број 23/09,123/12, 102/15,101/18, 130/21).**

Сва опрема за рад (машине, уредјаји, постројења) у даљем тексту опрема за рад, која се налази у експлоатацији код послодавца приликом набавке и куповине мора имати доказ да је произведена у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду и да је безбедна за употребу.

Забрањено је ненаменско коришћење и самовољно одстрањивање заштитних направа, као и њихово намерно оштећење. Недостатке и кварове треба одмах пријавити непосредном руководиоцу.

Усклађивање и скидање заштитних направа и уредјаја може се вршити само у случају потребе и од стране надлежног лица квалификованог за тај посао. **Одржавање опреме за рад могу вршити само за то одређени стручно оспособљени радници.**

Руковаоци или послужитељи опреме за рад на којима се ради са опасним материјама морају се упознати са особинама опасних материја које се користе, као и знацима на појединачним паковањима ако су оне од значаја за заштиту радника на раду. Опрема за рад не сме се користити ако није исправна.

Ако упутством произвођача и техничким прописима нису прописани рокови за периодичне прегледе опрема за рад контролу исправности истих, послодавац организује поред осталог:

-дневне прегледе,

-редовне периодичне прегледе, најкасније у року од 3 године од дана претходног прегледа и провере

-ванредне прегледе, после реконструкције, хаварије, ремонта и пре почетка коришћења на новој локацији.

Дневне прегледе врши руковалац опреме за рад. Пре почетка рада, руковалац мора визуелно и укључивањем појединих уредјаја за управљање проверити исправност опреме за рад, а нарочито мора утврдити постојање и исправност заштићених направа и уредјаја.

Руковалац опреме за рад (лице које непосредно рукује орудјем за рад) је обавезан да сваки уочени недостатак, односно квар на оруђу за рад одмах пријави свом непосредном руководиоцу.

Руковалац оруђа за рад, као и лице које ради на одржавању и поправци оруђа за рад не сме самостално и произвољно мењати делове мењајући му тако особине и функције. Неисправна, оштећена и недовољно заштићена оруђа за рад не смеју се стављати у погон. Коришћење оруђа за рад је забрањено до отклањања недостатака и поновног испитивања.

Редовне периодичне прегледе врши правно лице са лиценцом за обављање прегледа и провере опреме за рад.

Ванредне прегледе врши правно лице са лиценцом за обављање прегледа и провере опреме за рад.

Ако опремом за рад истовремено управљају или га послужују два или више радника, за рад са таквом опремом и за координацију радника у раду мора бити одговоран један од тих радника који раде на опреми за рад.

Ако се уз опрему за рад налази и припадајући уређај за дизање терета или радних предмета руковалац или послужитељ оруђа у том случају мора бити оспособљен за безбедан рад са таквом опремом.

Потребно је на свакој машини видно поставити **упутство** за употребу и безбедан рад.

II - Обезбеђивање прописаних и безбедносних услова за безбедан и здрав рад у радној околини

Послодавац је у обавези да обавља испитивања услова радне околине према Правилнику о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. Гласник РС“ број 15/23) а у зависности од врсте делатности. Испитивање услова радне околине обухвата:

а) испитивање микроклиме (температура, брзина струјања и релативна влажност ваздуха)

б) испитивање хемијских штетности (паре, гасови, димови, прашине)

ц) испитивање физичких штетности (бука, вибрације и штетна зрачења осим јонизујућих)

д) испитивање осветљености

е) испитивање биолошких штетности

а) испитивање микроклиме (температура, брзина струјања и релативна влажност ваздуха);

Испитивање микроклиме врши се на радним местима у радној околини у којој се обавља процес рада, односно у којој се запослени крећу или задржавају дуже од два сата у току радне смене. Испитивање се врши у летњем и зимском периоду.

Испитивање микроклиме се врши у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне околине и прихваћеном методологијом испитивања микроклиме, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Рок: 3 године од последњег испитивања

б) испитивање хемијских штетности (паре, гасови, димови и прашине)

Испитивање хемијских штетности врши се на радном месту у радној околини где се у технолошким и радним процесима појављују хемијске штетности.

Испитивање хемијских штетности се врши у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне околине и прихваћеном методологијом испитивања хемијских штетности квалитативном и квантитативном анализом, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Рок: 3 године од последњег испитивања

ц) испитивање физичких штетности (бука, вибрације и штетна зрачења)

Испитивање физичких штетности врши се на радном месту у радној околини где се при технолошком процесу појављују бука, вибрација и штетна зрачења.

Испитивање физичких штетности врши се у складу са прихваћеним Планом и програмом мониторинга услова радне околине и методологијама испитивања буке, вибрација и штетних зрачења, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Рок: 3 године од последњег испитивања

д) испитивање осветљености

Испитивање осветљености на радном месту и радној околини врши се у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне околине и прихваћеном методологијом испитивања и мерења осветљености, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

Рок: 3 године од последњег испитивања

е) испитивање биолошких штетности

Испитивање биолошких штетности у радним просторијама и на свим радним местима где могу да се оправдано очекују у процесу рада врши се у складу са Планом и програмом мониторинга услова радне околине и прихваћеном методологијом испитивања биолошких штетности, прописима у области безбедности и здравља на раду, техничким прописима и стандардима.

III - Обука запослених за безбедан и здрав рад : у смислу одредби из члана 33. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл.Гласник РС“, бр. 35/23)

Послодавац је дужан да изврши обуку запослених за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад, а након тога сваке **три године**.

Обука запослених врши се на основу акта о процени ризика. Акт о процени ризика садржи опис процеса рада са проценом ризика од повреда или оштећења здравља на радном месту и у радној околини и мере за отклањање и смањивање ризика конкретно за свако радно место према систематизацији радних места послодавца.

Актом о процени ризика врши се систематско евидентирање и процењивање свих фактора у процесу рада који могу узроковати настанак повреда на раду, обољења или оштећења здравља и утвђивање могућности, односно начина спречавања, отклањања и смањења ризика.

Послодавац је дужан да запослене у току обуке за безбедан и здрав рад упозна с свим врстама ризика на пословима на којима је распоређен и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Обука запослених за безбедан и здрав рад обавља се теоријски и практично.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад послодавац обавља на радном месту запосленог.

Периодичне обуке за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са **повећаним ризиком** врше се периодично на **дванаест месеци**.

Када процес рада захтева додатно оспособљавање запослених, послодавац је дужан да упозна запосленог о обављању процеса рада на безбедан начин, путем обавештења, упутстава или инструкција у писменој форми. У изузетним случајевима, када запосленом прети непосредна опасност по живот и здравље, због хитности упутства и инструкције могу се дати и у усменој форми.

Послодавац је дужан да свако лице које се по било ком основу налази у радним и помоћним просторијама упозори на опасна места или на штетности по здравље, на заштитне мере које мора да примени и да га усмери у безбедне зоне кретања. Послодавац је дужан да преузме мере за спречавање приступа и уласка у радне и помоћне просторије и радне околине, лицима и средствима саобраћаја која могу да се без основа и потребе налазе међу њима.

Обавеза обуке за безбедан рад из области безбедности и здравља на раду односи се на све раднике запослене код послодавца без обзира на стручну спрему, радно искуство и функцију коју врше.

Ако послодавац на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад запослени другог послодавца, дужан је да те запослене обучи за безбедан и здрав рад у складу са законом и овим актом о процени ризика.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће, запослени млађи од 18 година живота и запослени са смањеном радном способношћу, и поред обуке за безбедан здрав рад, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Послодавац доноси Програм обуке запослених за безбедан и здрав рад. Програм обуке запослених садржи општи и посебни део.

Општи део програма обуке обухвата упознавање запослених са правима, обавезама и одговорностима у области безбедности и здравља на раду из закона и подзаконских прописа, као и упознавање са општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду.

Посебни део програма обуке обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

IV - Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду, њихово одржавање и испитивање;

Према Правилнику о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду („Сл. гласник РС“, број 92/08,101/18) и Правилника о о личној заштитној опреми („Сл. гласник РС“ бр. 100/2020) послодавац је у обавези да:

-У сврхе заштите организма и делова тела запослених који су у процесу рада изложени одређеним врстама опасности и штетности, обавезно је набавити средства и опрему за личну заштиту и дати на употребу запосленим.

-Свако средство и опрема личне заштите морају бити строго намењени за одређену намену и гарантовати сигурну заштиту живота и здравља запослених или дела тела за које је средство намењено.

-Запосленом коме се издају средства и опрема за личну заштиту обавезно се даје упутство за употребу и одржавање средстава. Лична заштитна средства издају се запосленима на потпис којим потврдјује да је исти примио и дужан је да исто наменски користи и одржава.

V - Упућивање запослених на претходне и периодичне лекарске прегледе у складу са оценом медицине рада.

Запослене које послодавац ангажује на радним местима за које је Актом о процени ризика евидентирано да су радна места **са повећаним ризиком** упутити на лекарски преглед у складу са оценом Медицине рада и Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком (Сл. Гласник РС 120/07, 93/08, 53/17).

VI - Упућивање запослених на претходне и периодичне прегледе вида

На основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. гласник РС“, бр. 106/09, 93/13 и 86/19) Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленима који користе **опрему за рад са екраном пола радног времена дневно** обезбеди преглед вида који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре** почетка коришћења опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упути на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

9. ЗАКЉУЧАК ПОСЛОДАВЦА

По спроведеном поступку **снимања организације рада**, препознавање и утврђивање опасности и штетности, процењивања ризика у односу на опасности и штетности и утврђивања начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика доноси се закључак:

9.1. СПИСАК РАДНИХ МЕСТА НА КОЈИМА ЈЕ ИЗВРШЕНА ПРОЦЕНА РИЗИКА		
РБ	Назив радног места	Процењен ризик
1.	Директор, Помоћник директора, Секретар установе	МАЛИ (допустив)
2.	Наставник предметне наставе	МАЛИ (допустив)
3.	Наставник предметне наставе - хемија	МАЛИ (допустив)
4.	Стручни сарадник-психолог, Стручни сарадник-педагог, Стручни сарадник-библиотекар	МАЛИ (допустив)
5.	Шеф рачуноводства/Координатор финансијских и рачуноводствених послова, Финансијско-рачуноводствени референт-административно-финансијски радник, Административни референт, Техничар одржавања информационих система и	УМЕРЕН

	технологија	
6.	Домар	УМЕРЕН
7.	Радник на одржавању хигијене - чистачица	УМЕРЕН

9.2. СПИСАК РАДНИХ МЕСТА КОЈА СУ УТВРЂЕНА КАО РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ ПО ЗДРАВЉЕ

Нису утврђена радна места са високим ризиком по здравље.

9.3. УТВРЂЕНЕ МЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ, СМАЊЕЊЕ И СПРЕЧАВАЊЕ РИЗИКА

Радно место број: 1, 4 и 5

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова)
 - Редован сервис возила код овлашћених сервисера
 - Редовна контрола електро инсталација
 - Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
 - Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
 - Оспособљавање запослених за безбедан рад:
- Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:
- Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.
- Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.
- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном **најмање пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. Гласник РС”, бр. 106/09, 93/13, 86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од

три године и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

Радно место број 2: Наставник предметне наставе

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова) и електро инсталације (продужни кабови, утичнице, прекидачи)
 - Поштовати упутства за рад са опремом и хемијским материјама
 - Користити лична заштитна средства и опрему при раду са хем.материјама
 - Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
- Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

-Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном најмање **пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. Гласник РС“, бр. 106/09, 93/13,86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упуту на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

Радно место број 3: Наставник предметне наставе – хемија

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:
 - Редовно контролисати канцеларијске уређаје (исправност каблова) и електро инсталација (продужни кабови, утичнице, прекидачи)
 - Поштовати упутства за рад са опремом и хемијским материјама
 - Користити лична заштитна средства и опрему при раду са хем.материјама
 - Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
 - Одржавати повољним ергономске услове за рад на канцеларијској опреми.
 - Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

-Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Вршење прегледа вида
 - За запослене **који** користе опрему за рад са екраном најмање **пола радног времена дневно**, на основу **Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном** („Сл. Гласник РС”, бр. 106/09, 93/13,86/19), Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, обезбеди **преглед вида** који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи **пре почетка коришћења** опреме за рад са екраном, **периодично** у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од **три године** и уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

Послодавац је дужан да, у складу са прописима о здравственој заштити, запосленог који користи опрему за рад са екраном упути на **циљани офталмолошки преглед**, уколико резултати прегледа покажу да је то неопходно.

Послодавац је дужан да, уколико је на основу резултата циљаних прегледа неопходно и уколико се уобичајена корективна средства не могу користити, обезбеди коришћење посебних корективних средстава која одговарају пословима који се обављају.

- Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду:

Назив	ком	Рок трајања (месеци)	Карактеристике средства
-------	-----	----------------------	-------------------------

средства			
Радни мантил	1	24-36	Кепер или други материјал
Рукавице	1 пар	По потреби	Заштитне за хемијска средст.
Наочари	1 пар	По потреби	Заштитне, прозирне
Маска заштитна	1	По пореби	Против испарења хемикалија
Радна обућа	1 пар	24-36	Неклизајућа

Радно место број 6: Домар

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провера средстава за рад:
 - Редовна контрола исправности опреме, коришћење заштите на опреми, редован сервис опреме, Поштовање упутстава за рад на опреми
 - Редовна контрола електро инсталација
- Обезбеђивање прописаних услова за безбедан и здрав рад у радној околини:
 - Одржавати повољне услове радне околине (микроклима и осветљеност)
 - обезбедити мерења и испитивања услова радне околине (микроклима и осветљеност) на три године, у летњем и зимском периоду.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

Приликом заснивања радног односа извршити оспособљавање за самосталан и безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:

 - Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.
- Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду:

Назив средства	ком	Рок трајања (месеци)	Карактеристике средства
Радно одело	1	24-36	Кепер или други материјал
Рукавице	1 пар	По потреби	Заштитне
Наочари	1 пар	По потреби	Заштитне, прозирне
Радне ципеле	1 пар	24-36	Кожне, неклизајуће,
Прслук	1	36-48	Постављени

Радно место број 7: Чистачица

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа средстава за рад:
 - прегледати усисвач пре употребе (исправност каблова)
 - прегледати мердевине пре употребе, обезбедити их од померања
 - редовна контрола електро инсталација
- Користити одговарајуће паузе и одмор током обављања послова
- Пажљиво обављати послове на висини, степеништу, клизавим површинама.
- Оспособљавање запослених за безбедан рад:

При заснивању радног односа, извршити оспособљавање за самосталан и Безбедан рад у складу са Актом о процени ризика који обухвата:
-Теоријско и практично оспособљавање са упознавањем са свим опасностима и штетностима на радном месту евидентираних актом о процени ризика и упознавање запослених са мерама за смањење, отклањање или спречавање ризика.

Затим вршити периодичну проверу знања на 4 године.

- Обезбеђивање средстава и опреме за личну заштиту на раду

Назив средства	ком	Рок трајања (месеци)	Карактеристике средства
Рукавице	1 пар	По потреби	Гумиране за прање
Радни мантил	2	12-24	Памук
Радна обућа	1 пар	24-36	Неклизајућа анатомска
Прслук	1	36-48	Постављени за хладноћу

Утврђене мере за отклањање, смањење и спречавање ризика:

За сва радна места

- Одржавање у исправном стању и вршење прегледа и провере средстава за рад:

-ПЕРИОДИЧНА КОНТРОЛА ИСПРАВНОСТИ ЕЛЕКТРИЧНИХ ИНСТАЛАЦИЈА:

Преглед и испитивање стања примењених мера заштите од електричног удара предвиђених важећим прописима спроводити најкасније у року од три године од дана претходног прегледа и испитивања.

9.4. ИЗЈАВА ПОСЛОДАВЦА

На основу увида у ИЗМЕНУ И ДОПУНУ АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА ЗА СВА РАДНА МЕСТА И
У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

а сходно одредбама из члана 14. Правилника о начину и поступку

процене ризика на радном месту и радној околини

(Сл.гласник РС бр.72/06, 84/2006, 30/2010 и 102/2015)

ПОСЛОДАВАЦ:

ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

ГРАДСКИ ПАРК 1, БЕОГРАД, ЗЕМУН

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ, директор

Милош Бјелановић

Изјављујем:

да је спроведена процена ризика на свим радним местима и у радној околини, при чему је извршено систематско евидентирање и процењивање свих фактора у процесу рада – могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини које могу да проузрокују повреде на раду, оштећења здравља или обољења запослених, а на основу стварног стања и уз сарадњу запослених.

Изјављујем да ћу осигурати примену свих утврђених мера за безбедан и здрав рад на радним местима и радној околини у складу са Актом о процени ризика и спровођење свих опасности и штетности на најмању могућу меру, као и испуњење свих могућих услова безбедности и здравља на раду. Гарантујем да ћу поштовати и спроводити предвиђене мере безбедности и здравља на раду за свако радно место и радну околину.

Обавезујем се да ћу упознати запослене са садржајем ове изјаве и Актом о процени ризика на свим радним местима и у радној околини, чији је саставни део, а чува се у установи, па је у односу на прописе на располагању инспекцији рада.

Дана: _____

ЗЕМУНСКА ГИМНАЗИЈА

Директор

10. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини подлеже потпуној измени и допуни након сваке колективне повреде на раду са смртним последицама, која се догоди на радном месту и у радној околини послодавца.

Акт о процени ризик на радном месту и у радној околини подлеже делимичним изменама и допунама (у делу који се односи на одређено радно место и с њим повезана радна места) и то:

- У случају смртне повреде на раду и тешке повреде на раду;
- У случају појаве сваке нове опасности или штетности, односно промене нивоа ризика у процесу рада;
- Када мере које се утврде за спречавање, отклањање или смањење ризика нису одговарајуће или не одговарају процењеном стању;
- Када је процена заснована на подацима који нису ажурни и валидни;
- Када постоје могућности и начини за унапређење, односно допуну процењених ризика.
- Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини, подлеже потпуној или делимичној измени или допуни и на основу наложене мере инспекције рада.

11. ПРОВЕРА ЕФИКАСНОСТИ ПРИМЕНЕ АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

Спровођење мера безбедности и здравља на раду утврђене Актом о процени ризика

Послодавац је у обавези да се постара да превентивне мере односно мере безбедности и здравља на раду утврђене Актом о процени ризика за радна места у радној средини буду спроведене.

Лице за безбедност и здравље на раду је дужно и овлашћено да прати и обавља спровођење мера безбедности и здравља из Акта о процени ризика и да надгледа и контролише лица са посебним овлашћењима и одговорностима из области безбедности и здравља на раду утврђених Правилником о безбедности и здравља на раду и запослених на радном месту где су предвиђене мере Актом о процени ризика.

Поступак провере ефикасности примене мера безбедности и здравља на раду:

Провера ефикасности примене Акта о процени ризика врши се непрекидно, тако што се проверава ефикасност спроведених мера безбедности и здравља из Акта о процени ризика за радна места и у радној околини и процењује успешност спровођења мера а у циљу отклањања и смањења ризика.

Проверу ефикасности и примењених мера из Акта о процени ризика и њихове успешности у погледу смањења повреда на раду и професионалних обољења, врши лице које послодавац одреди за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду предузима адекватне и потребне радње да се мере безбедности спроведу и опасности и штетности отклоне или сведу на најмању могућу меру у циљу смањења ризика од повређивања, професионалних обољења и обољења у вези с радом запослених.

Поступак спровођења корективних мера:

Ако у поступку провере ефикасности примене мера безбедности и здравља из Акта о процени ризика, Лице за безбедност и здравље на раду, уочи њихову неефикасност или неадекватност мера, дужно је да послодавцу предложи корекцију тих мера.

Поступак спровођења корективних мера врши се изменама и допунама Акта о процени ризика.

Корекција мера безбедности и здравља на раду из Акта о процени ризика обавезно се врши:

1. Када је опремање и уређеност радног места променљиво,
2. Када се након извршених превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад утврди недостатак и неправилност,
3. Када након извршених периодичних испитивања услова радне околине, дође до промене вредности параметара,
4. Када је промењен материјал, сировина или опасна материја која се користи на радном месту,
5. Када је извршена промена постојеће инсталације у радној средини и на радном месту,
6. Када мера безбедности не даје адекватне резултате у смислу отклањања штетности и опасности
7. Када запослени на радном месту има примедбу на одређене мере из Акта о процени ризика,
8. Када запослени на суседном радном месту има примедбу на примену мера безбедности,
9. Када примена мера безбедности ствара нову опасност односно штетност,

10.Када примена мера безбедности представља опасност односно штетност по запосленог на радном месту

11.Када предложена мера не постиже адекватну заштиту.

Председница Школског одбора

М.П.

Валентина Вукмировић Стефановић

Акт је заведен под деловодним бројем 13/50-1, од 27.11.2023. године, објављен на огласној табли Школе дана 28.11.2023. године, а ступа на снагу дана 06.12.2023. године.

Секретар Школе

Драган Морар